BTC

BELGISCH
ONTWIKKELINGSAGENTSCHAP

2011
JAARVERSLAG

KERNCIJFERS 2011

OMZET

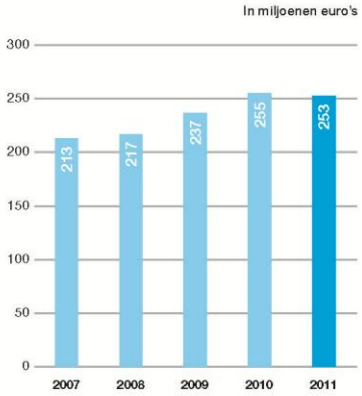

OMZET VOLGENS ACTIVITEIT (in miljoenen €)	2007	2008	2009	2010	2011
Taken van openbare dienst inzake ontwikkelingssamenwerking (directe bilaterale samenwerking)	188	192	207	218	**218**
Bijzondere taken van openbare dienst inzake ontwikkelingssamenwerking (Infocyclus, Kleur Bekennen, Annoncer la Couleur, Trade for Development Centre, noodhulp, rehabilitatiehulp…)	10	10	9	11	**10**
Andere taken in de ontwikkelingssamenwerking die aan BTC worden toegewezen door derden (Europese Unie, Wereldbank, DFID enz…)	13	12	18	23	**22**
Juniorprogramma	2	3	3	3	**3**
Totale omzet	213	217	237	255	**253**

PERSONEEL	2007	2008	2009	2010	2011
Medewerkers in Brussel	163	178	191	202	**210**
Internationale experts	181	184	185	176	**184**
Junior Assistenten	75	73	47	78	**88**
Lokale medewerkers in de landenkantoren	-	212	199	201	**200**
Lokale medewerkers in de interventies	-	-	-	-	**739**
Totaal	419	647	622	657	**1.421**

CO_2 VOETAFDRUK (in ton)	2007	2008	2009	2010	2011
CO_2-uitstoot	2.278	3.006	3.246	3.068	**3.225**
Aandeel vliegtuigreizen	971	1.742	2.043	1.769	**1.724**
CO_2-compensatie	1.000	1.500	2.043	1.770	**1.720**

Inhoudstafel

WOORD VOORAF 3

BESTUURLIJK VERSLAG 5

Algemene vergadering 5

Raad van Bestuur 5

Interne audit 7

Directiecomité 8

Organigram 9

Administratief toezicht 10

Financieel toezicht 10

Belanghebbenden 11

Strategie 13

Partnerships 15

Kwaliteit 15

Integriteitsmanagement en anti-corruptie 17

Gender 18

HIV/Aids 19

Communicatie 20

Aankoop 20

Maatschappelijke betrokkenheid 21

VERSLAG OVER HET SOCIALE OOGMERK 22

Interventies in het Zuiden 22

Directe bilaterale samenwerking 22

Studie- en stagebeurzen 25

Interventies in het Noorden 26

Infocyclus 26

Trade for Development Centre 27

Sensibilisering 28

Interventies voor andere opdrachtgevers 30

MILIEUVERSLAG 33

SOCIAAL VERSLAG 36

FINANCIEEL VERSLAG 47

Verslag van het college van commissarissen 47

Jaarverslag van de raad van bestuur aan de jaarvergadering 49

Over dit verslag 68

Woord vooraf

De Belgische politieke situatie in 2011 blijft niet zonder gevolgen voor BTC. Het grootste deel van het jaar werken we immers onder een regering van lopende zaken. Een aantal belangrijke werven blijft daardoor onafgewerkt. Ik denk hierbij aan de nieuwe overeenkomst voor het studiebeurzenprogramma en de hernieuwing van de overeenkomst voor het Juniorprogramma. Ook de onderhandelingen voor het vierde beheerscontract met de Belgische Staat - het derde beheerscontract loopt af op 31 december 2011 - kunnen niet afgerond worden, al wordt er veel vooruitgang geboekt in de voorbereiding ervan.

Gelukkig kunnen er, in tegenstelling tot 2010, in de loop van 2011 een aantal nieuwe samenwerkingsprogramma's worden afgesloten, met name met Rwanda, Vietnam en de Palestijnse Gebieden. Er wordt hierbij verder gegaan op de reeds ingeslagen weg van concentratie en continuïteit in de sectorkeuze.

Op internationaal vlak vindt in Busan (Zuid-Korea) de vervolgconferentie op de Verklaring van Parijs (2005) plaats. Terwijl de eerste opvolgingsconferentie in 2008, in Accra (Ghana), gericht was op verdieping van de agenda van Parijs, staat Busan in het teken van verbreding. Alle inspanningen zijn erop gericht om de nieuwe actoren in het donorlandschap - China, India, Brazilië en de private fondsen - te doen aansluiten bij de Verklaring van Parijs, die tot dan eerder beperkt was gebleven tot de traditionele donoren en hun partners. Uiteindelijk wordt er een lauw engagement van in de eerste plaats China gevonden, dat zich evenwel niet wil binden aan tijdsschema's of opvolgingsmechanismen.
Belangrijk is wel dat de deelnemende landen zich engageren tot meer transparantie en voorspelbaarheid inzake de hulpstromen, wat ook voor BTC gevolgen zal hebben in de manier van rapporteren over zijn budget en bestedingen.

De economische crisis en de moeilijke budgettaire situatie in vele traditionele donorlanden hebben ook hun weerslag op de hulpsector. In België slaagt de regering erin om de volumes voor de internationale hulp grotendeels te vrijwaren, al wordt het groeipad naar de 0,7 % principieel gehandhaafd maar tijdelijk bevroren. In het algemeen en dus ook in België bevestigt zich de tendens naar meer nadruk op "value for money", een kritischer houding tegenover budgethulp en een groter accent op transparantie en de strijd tegen corruptie en fraude. BTC was op dit laatste vlak reeds erg actief en zal in 2012 dit engagement concretiseren door de oprichting van een integriteitsbureau.

Wat de interne werking betreft, trekt BTC in 2011 de strategische lijn door van zijn missie en visie naar de strategische kaart, het ondernemingsplan, de actieplannen voor de diverse onderdelen van de organisatie in Brussel en op het terrein, tot en met de ontwikkelcirkels van de individuele werknemers. Verbeterinitiatieven moeten ervoor zorgen dat de innovatieve creativiteit van de BTC-medewerkers gekanaliseerd wordt naar duidelijke en gedeelde organisatiedoelstellingen.

BTC bereidt zich daarmee voor op het vierde beheerscontract, dat - naar we hopen - meer verantwoordelijkheden inzake de organisatie en de kwaliteitszorg van onze activiteiten met zich zal meebrengen.

Carl Michiels
Voorzitter van het Directiecomité

Bestuurlijk verslag

Algemene Vergadering

De Minister van Ontwikkelingssamenwerking vertegenwoordigt de Federale Staat op de Algemene Vergadering. De Algemene Vergadering oefent geen andere bevoegdheden uit dan die welke haar zijn voorbehouden bij de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen die van toepassing zijn op de naamloze vennootschappen met sociaal oogmerk en bij de wet. De Algemene Vergadering is gehouden op 30 juni 2011. Op de Algemene Vergadering geeft de Minister een kwijting voor het geleverde werk.

Belgisch ontwikkelingsagentschap

BTC is het Belgisch ontwikkelings-agentschap. BTC stelt zijn middelen en zijn expertise ter beschikking om de armoede in de wereld uit te roeien.

BTC is een naamloze vennootschap van publiek recht met sociaal oogmerk, opgericht bij de wet van 21 december 1998. De relaties tussen de Belgische staat en BTC zijn vastgelegd in een beheerscontract.

Lees de volledige identiteitskaart van BTC op de website, onder de titel "**Over BTC**" (www.btcctb.org/nl/profiel-van-btc-missie-visie-waarden). In dat hoofdstuk vind je ook de beginselverklaring (Wat is BTC?, Institutioneel kader, Organisatie, Opdrachtgevers enz.)

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur bestaat uit twaalf leden, met inbegrip van de voorzitter die er van rechtswege lid van is, en telt evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden. De bestuursleden worden benoemd door de Koning voor een hernieuwbare termijn van vier jaar, op basis van hun kennis van de internationale samenwerking of inzake beheer. In 2011 heeft geen enkel bestuurslid een leidinggevende functie opgenomen in de vennootschap.

De Raad van Bestuur is bevoegd om alle handelingen te verrichten die nodig of nuttig zijn voor de verwezenlijking van het maatschappelijk doel van BTC. Hij bepaalt de strategie van BTC op voorstel van de verantwoordelijke voor het dagelijks beheer en keurt elk jaar een ondernemingsplan goed waarin de doelstellingen en de strategie van BTC op middellange termijn worden vastgesteld.

De leden van de Raad van Bestuur zijn:

- De heer Yves Haesendonck, ambassadeur – voorzitter van de Raad van Bestuur;
- De heer Jef Valkeniers, ereparlementslid, plaatsvervanger van de voorzitter van de Raad van Bestuur;
- De heer Claude Bougard, eresenator;
- De heer Xavier De Cuyper, administrateur-generaal van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG);

- Mevrouw Kathelijn De Decker, stafmedewerker;
- De heer Luc De Lobel, consul;
- De heer Etienne Godin, medewerker van APEFE;
- De heer Etienne Knoops, voormalig minister, ereparlementslid;
- Mevrouw Leen Laenens, Directeur Bioforum Vlaanderen vzw;
- De heer Jacques Lefèvre, voorzitter van l'Université des Ainés - UDA (UCL);
- De heer Willy Peirens, erevoorzitter van het ACV, ere-vice-voorzitter van de World Confederation of Labour;
- De heer Milan Rutten, afdelingshoofd Communicatiekanalen bij de Stad Antwerpen.

Overeenkomstig de beslissing van de Bijzondere Algemene Vergadering van 13 september 1999, gewijzigd door de beslissing van de Algemene Vergadering van 17 december 2004, ontvangen de leden van de Raad van Bestuur volgende vergoeding:

- De voorzitter: een jaarlijkse som van 7.000 euro en een zitpenning van 150 euro per raadsvergadering;
- De Plaatsvervanger van de Voorzitter: een jaarlijkse som van 5.500 euro en een zitpenning van 150 euro per raadsvergadering;
- De andere leden: een jaarlijkse som van 4.000 euro en een zitpenning van 150 euro per raadsvergadering.
- De Voorzitter en diens Plaatsvervanger kunnen een forfaitaire onkostenvergoeding van 309,87 euro per maand ontvangen; de leden kunnen de reële gemaakte kosten voor het bijwonen van de raadsvergadering inbrengen.

In 2011 komt de Raad van Bestuur acht keer bijeen.

Interne audit

In overeenstemming met de goede praktijken inzake bestuur en de bepalingen van zijn beheerscontract beschikt BTC over een dienst interne audit.

De opdracht van de interne auditoren is BTC op onafhankelijke en objectieve wijze zekerheid te verstrekken over de mate waarin het agentschap zijn activiteiten beheerst. Zij moeten advies verstrekken en een meerwaarde bieden om de werking van BTC te verbeteren. De interne auditoren helpen BTC bij het realiseren van zijn doelstellingen door systematisch en gedisciplineerd de doeltreffendheid van het risico- en controlebeheer en de beheersprocessen te evalueren. Bij het uitvoeren van hun taak moeten zij de normen van het Instituut van Interne Auditoren in acht nemen. Bovendien worden synergieën ontwikkeld tussen de interne en externe auditoren van BTC.

De interne auditoren rapporteren aan het auditcomité van BTC. Dit is samengesteld uit 5 leden van de Raad van Bestuur en komt in 2011 viermaal samen. Krachtens de wet tot oprichting van BTC en het beheerscontract moet het auditcomité ervoor zorgen dat BTC op gepaste wijze de risico's identificeert en beheert.

In 2011 verlaat de verantwoordelijke voor de interne audit BTC. Zij wordt eind van het jaar vervangen. De dienst interne audit moet dus het grootste deel van het jaar draaien met één voltijds equivalent.

In de loop van 2011 focust de interne audit zich voornamelijk op volgende activiteiten:

- Audit van het informatiesysteem;
- Opvolgingsopdracht van de aanbevelingen van de vorige audits;
- Aankoopcyclus op het terrein - zending uitgevoerd in Burundi.

Eind 2011 vertrouwt het auditcomité aan de interne audit twee extra verantwoordelijkheden toe:

1. Oprichting en tijdelijk beheer (gedurende twee jaar) van het integriteitsbureau van BTC. Op die manier wordt het bureau vertegenwoordigd door de enige onafhankelijke structuur bij BTC.
2. Assistentie bij het ontwikkelen van risicobeheerssystemen binnen BTC. Hiervoor zal de interne audit zich houden aan de regels opgelegd door het Instituut van Interne Auditoren.

Directiecomité

In januari 2011 treedt Luc Langouche in dienst als de nieuwe directeur Operations.

De leden van het Directiecomité zijn:

- Carl Michiels, Voorzitter van het Directiecomité;
- Peter Pauwels, directeur Financiën en Information & Communication Management;
- Krista Verstraelen, directeur Human Resources;
- Jean-Pierre Luxen, directeur Thematische en Sectorale Expertise;
- Luc Langouche, directeur Operations.

Organigram

De komst van de nieuwe directeur Operations laat toe om het organigram te herschikken.

ORGANIGRAM 2011

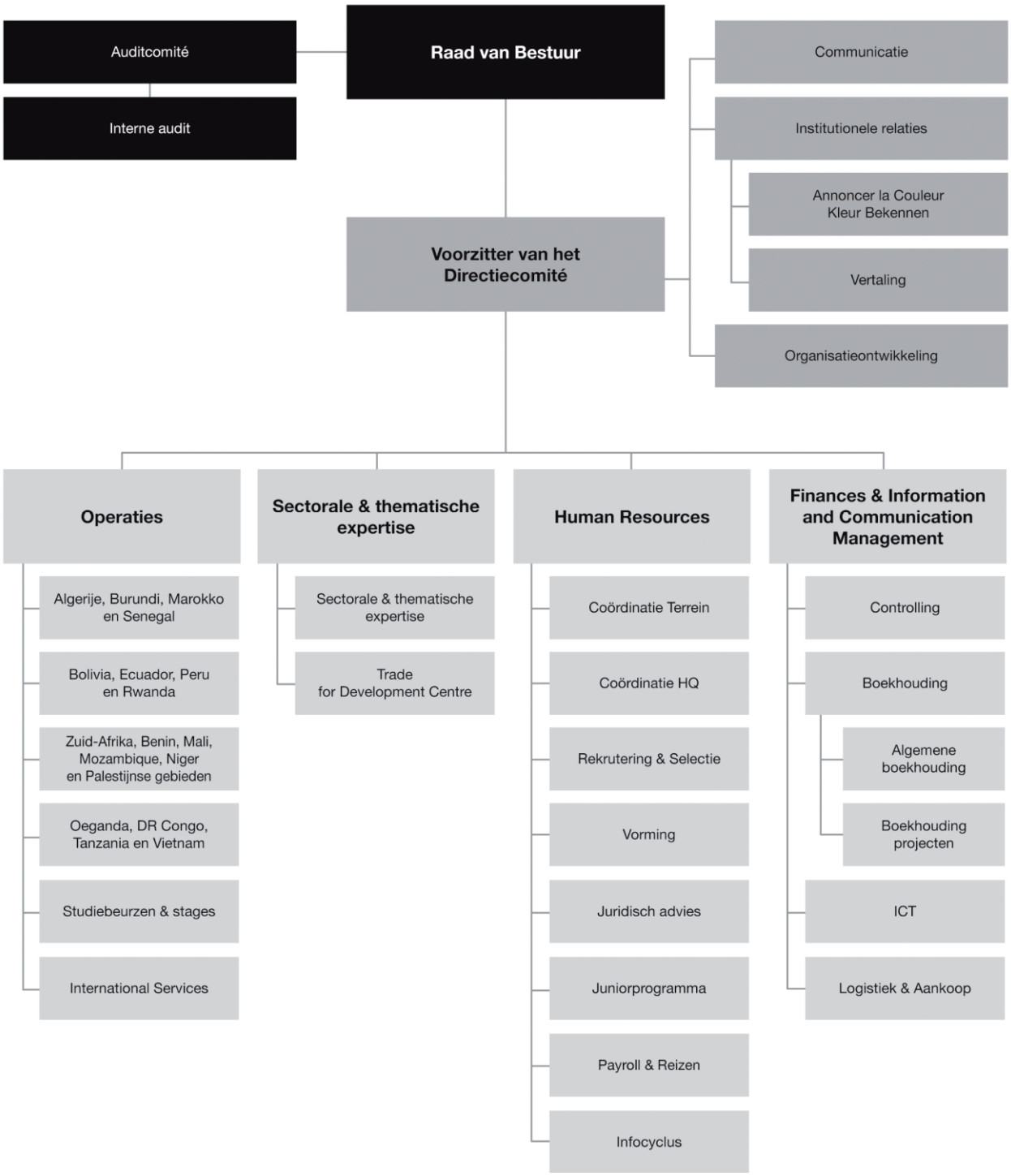

Landenkantoren

BTC heeft in 2011 een kantoor in de volgende landen: Algerije, Benin, Bolivia, Burundi, Ecuador, Mali, Marokko, Mozambique, Niger, Oeganda, Palestina, Peru, Democratische Republiek Congo, Rwanda, Zuid-Afrika, Senegal, Tanzania en Vietnam.

Daarnaast voert BTC in 2011 ook nog activiteiten uit in Cambodja, Tunesië en Libanon.

Administratief toezicht

De vennootschap staat onder de controlebevoegdheid van de Minister van Ontwikkelingssamenwerking en van de Minister van Begroting. Deze controle wordt uitgeoefend door bemiddeling van twee regeringscommissarissen, benoemd en afgezet door de Koning, de ene op voordracht van de Minister van Ontwikkelingssamenwerking en de andere op voordracht van de Minister van Begroting. Zij brengen geen verslag uit aan de Raad van Bestuur, maar rechtstreeks aan de betrokken minister.

Zij hebben in 2011 geen bezwaar betekend tegen beslissingen van de Raad van Bestuur die een schorsing opleverden en een nieuwe beslissing noodzakelijk maakte van de minister. De bezoldiging van de regeringscommissarissen is ten laste van de Belgische Staat.

Financieel toezicht

De controle op de financiële toestand en de jaarrekeningen wordt opgedragen aan een college van commissarissen dat vier leden telt. Het Rekenhof benoemt twee commissarissen. De andere commissarissen worden door de Algemene Vergadering benoemd. De commissarissen benoemd door het Rekenhof worden benoemd onder de leden van het Hof. De andere commissarissen worden benoemd onder de leden, natuurlijke personen of rechtspersonen van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren.

De commissarissen worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van zes jaar. De Koning stelt de bezoldiging vast van de commissarissen aangeduid door het Rekenhof. Het mandaat van de bedrijfsrevisoren is bepaald via de respectieve openbare aanbestedingen. Deze bezoldigingen zijn ten laste van BTC.

Het mandaat voorziet een tussentijdse en een jaarlijkse audit van de rekeningen. Verder kunnen de commissarissen tot zes auditopdrachten uitvoeren in de partnerlanden. Elke opdracht levert een verslag op dat wordt toegelicht in een vergadering van het auditcomité. De verklaring over de jaarrekening 2011 is een verklaring zonder voorbehoud.

Voor 2011 bedraagt de totale bezoldiging van de commissarissen van het Rekenhof 15.156 euro. De uitgaven voor de bedrijfsrevisoren bedragen voor 2011 334.982 euro.

Belanghebbenden (stakeholders)

BTC onderscheidt vier groepen belanghebbenden: de partnerlanden en hun bevolking, de opdrachtgevers, de maatschappij en het BTC-personeel. De identificatie van de belanghebbenden vloeit automatisch voort uit de wet van 21/12/1998 tot oprichting van BTC, waarin de opdracht van het agentschap is vastgelegd.

- **Partnerlanden en hun bevolking**

Zij zijn de uiteindelijke begunstigden van BTC's hoofdactiviteit - het uitvoeren van ontwikkelingsprojecten - en vormen dus logischerwijze de belangrijkste stakeholders.

- **Opdrachtgevers**

De belangrijkste opdrachtgever van BTC is de Belgische Staat. De rechten en plichten van beide partijen zijn vastgelegd in een beheerscontract.

BTC werkt ook voor andere opdrachtgevers, zoals de Europese Commissie, de Wereldbank, DFID …

Om de partners beter te leren kennen en van gedachten te kunnen wisselen over heden en toekomst van de ontwikkelingssamenwerking, stelt BTC een coördinator Institutionele Relaties aan. BTC ontvangt in 2011 Eurocommissaris voor ontwikkelingssamenwerking Piebalgs, en diverse parlementairen van Kamer, Senaat en het Europees Parlement. In 2012 zullen vooral de contacten met de ambassadeurs van de partnerlanden versterkt worden.

- **De maatschappij**

BTC's opdracht behelst ook sensibiliseringsactiviteiten en vorming over ontwikkelingssamenwerking. Op die manier wil BTC bijdragen tot een groter en steviger draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking bij de publieke opinie.

- **Het BTC-personeel**

Het menselijk kapitaal van BTC is zijn belangrijkste rijkdom. Via het Juniorprogramma kan BTC ook jonge mensen een eerste werkervaring in de sector aanbieden.

Lees meer over de belanghebbenden van BTC op www.btcctb.org/nl/profiel-van-btc-missie-visie-waarden

Stakeholdersvergadering

BTC houdt zijn eerste stakeholdersvergadering op 15 februari 2011. Meer dan 20 organisaties nemen er onder begeleiding van vzw Kauri aan deel. De discussie raakt een brede waaier van onderwerpen aan, gaande van ethiek tot financiën, van milieukwesties tot HR-beleid.

Hoewel de representativiteit van de aanwezige stakeholders op deze eerste bijeenkomst beter kan (sommige belangrijke stakeholders zijn niet aanwezig), levert deze oefening toch interessante aandachtspunten op waarmee BTC rekening zal houden.

Thematische conferenties

BTC organiseert thematische conferenties gericht naar de sector, maar open voor alle geïnteresseerden, waarop uitgelezen gastsprekers nieuwe inzichten aanbrengen. In 2011 vinden twee conferenties plaats:

- Op 7 april, een gezondheidsconferentie over “versterking van het gezondheidssysteem in het kader van ontwikkelingssamenwerking: de familie, de nationale en de internationale niveaus” met professor Derese van de universiteit van Gent, professor Van Damme en professor Unger van het Instituut voor Tropische Geneeskunde;
- Op 17 juni, een milieuconferentie over “betalingen voor ecosyteem-diensten”, met professor Pirard van IDDRI-Science-Po, Parijs, Geert Lejeune van het WWF en Laurence Defrise van BTC.

Strategie

De strategie 2012-2016 van BTC is opgesteld op basis van een analyse van zijn interne organisatie en van de externe omgeving. Ze is afgestemd op de prioriteiten die vastgelegd zijn in het ondernemingsplan 2011 en neemt de conclusies op van een SWOT-analyse uitgevoerd met de Belgische Staat. Er werd ook rekening gehouden met de lopende onderhandelingen voor het vierde beheerscontract.

Strategiekaart

De BTC-strategie wordt visueel voorgesteld op de strategiekaart.

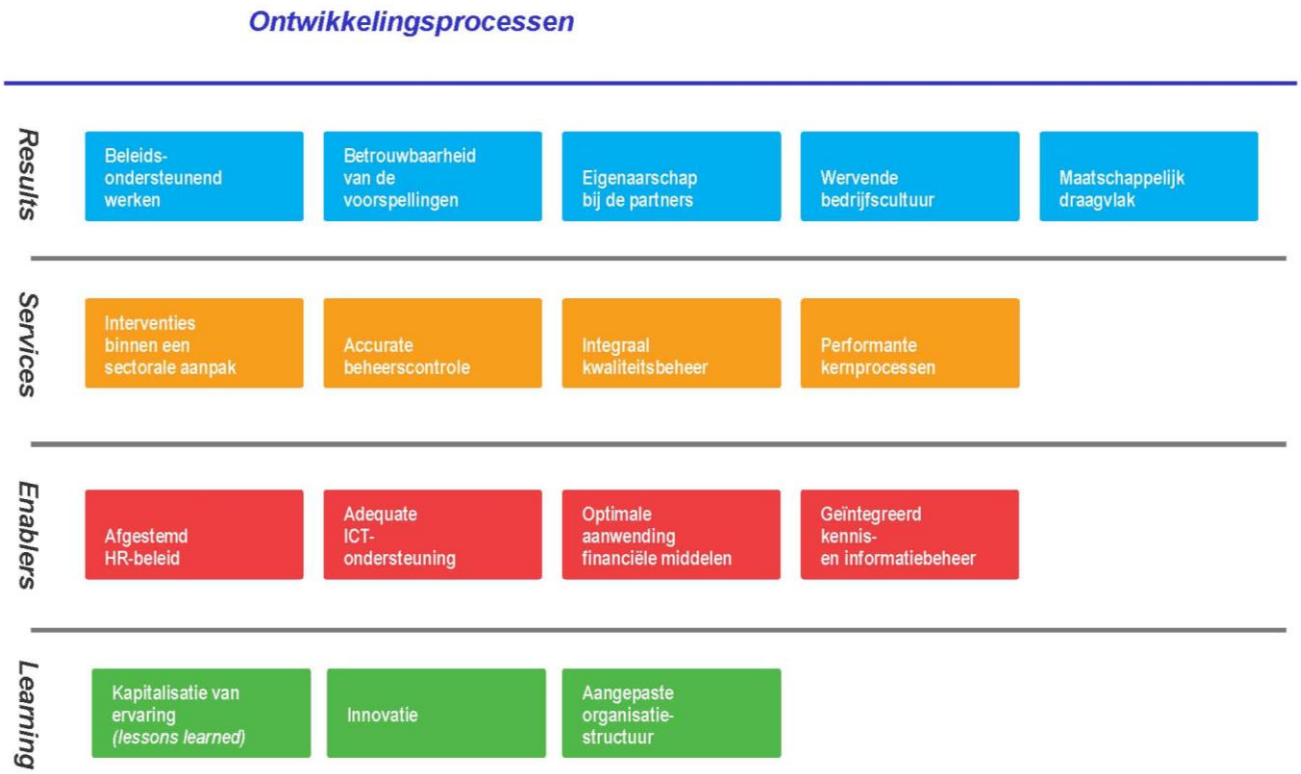

De strategiekaart van BTC bevat in totaal 16 doelstellingen die met elkaar in interactie zijn en onder vier perspectieven bijeengebracht zijn.
De perspectieven stemmen overeen met de verschillende criteria van het EFQM-kwaliteitsmodel [1].

- Resultaten

  Het perspectief *Resultaten* is een antwoord op de vraag "Wat ?": welke resultaten wenst BTC te bereiken in België en in de partnerlanden, bij zijn stakeholders (intern en extern)?

- Diensten

  Het perspectief *Diensten* is een antwoord op de vraag "Hoe?": welke diensten is BTC van plan te leveren om zijn resultaten te bereiken en hoe beheerst het zijn processen?

- Middelen

  Het perspectief *Middelen* is een antwoord op de vraag "Waarmee?": welke prioriteiten definieert BTC in het gebruik van de middelen die het ter beschikking heeft?

- Leren

  Het perspectief *Leren* is een antwoord op de noodzaak van BTC om te leren, te innoveren en zich continu te verbeteren.

Managing for (development) results

De strategie van BTC tracht een evenwichtig geheel van resultaten te bereiken, vastgelegd voor alle stakeholders (begunstigden, donoren, partners, personeel, maatschappij). De sleutelresultaten zijn vastgelegd in het kader van de interventies. Hieraan worden de resultaten toegevoegd die BTC wenst te bereiken bij andere stakeholders.

Het trapsgewijs uitvouwen van de strategie

De verwezenlijking van de strategie heeft betrekking op alle medewerkers zonder uitzondering.
Het is dus belangrijk de doelstellingen van de strategiekaart, de operationele doelstellingen van de landenteams en de departementen van de zetel en ten slotte de individuele prestatie- en ontwikkelingsdoelstellingen op elkaar af te stemmen.

Opvolging van de performantie

De performantie van BTC verwijst naar de manier waarop BTC zijn strategie implementeert. Dankzij de opvolging van deze performantie kan BTC de verwezenlijking van zijn strategische doelstellingen beoordelen aan de hand van een welbepaald aantal indicatoren.

[1] European Foundation for Quality Management (EFQM)

Partnerships

BTC wil zijn externe bekendheid versterken via strategische allianties met donoren, andere agentschappen voor ontwikkelingssamenwerking en technische partners zoals universiteiten, kenniscentra, studiebureaus, ministeries en overheidsbedrijven.
In 2011 onderhoudt en versterkt BTC de bestaande partnerships met de belangrijkste spelers uit de ontwikkelingssamenwerking waaronder EUNIDA, Practitioners Network for European Development Cooperation, DfID UK, Finexpo en de Europese Unie.
BTC ondertekent een Memorandum of Understanding (MoU) met het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV). Dit houdt in dat BTC kan rekenen op de expertise van het FAVV voor zijn interventies in het domein van de voedselveiligheid.

Voor een overzicht van onze partnerships, zie de website www.btcctb.org > Over BTC > Partnerships & allianties

Kwaliteitsbeheer

ISO 9001-certificering

Het BTC-kwaliteitsbeheersysteem wordt sinds 2010 gecertificeerd volgens de internationale norm ISO 9001. De certificatie omvat de processen met betrekking tot de uitvoering van de projecten, alsook de beheers- en ondersteuningsprocessen. Het toepassingsgebied van de certificering is de zetel in Brussel en sinds 2011 de BTC-vertegenwoordiging in Rwanda. De certificering van de vertegenwoordiging in Marokko staat op de agenda voor 2012.

Kwaliteitsgarantie

Het kwaliteitsbeheer van BTC bestaat uit de processen van toezicht en meting van de diensten. Deze processen worden onder de term Quality Assurance geplaatst.
Ze omvatten activiteiten die gedurende de hele beheerscyclus toelaten om zich ervan te vergewissen dat de geleverde diensten conform zijn met de interne kwaliteitsnormen, om de performantie van de interventies te meten in het licht van de internationale criteria, om lessen te trekken en de lessons learned te kapitaliseren.

Monitoring & Evaluatie-systeem

De processen waardoor BTC de performantie kan meten van de interventies die het uitvoert, vormen het systeem van Monitoring & Evaluation (M&E).
BTC ontwikkelt een beleid dat de regels vastlegt die op dit domein van toepassing zijn, de guidelines, en de eventuele tools en processen die eruit voortvloeien.
Het systeem wordt herzien om het meer te richten op de resultaten en om beter te beantwoorden aan de specifieke behoeften van de partnerlanden.

In een logica van continue verbetering analyseert BTC de kwaliteit van de jaarrapporten van de interventies om de vooruitgang te meten wat betreft de bereikte resultaten en de veranderingen die eruit voortvloeien. Er is een gelijkaardige analyse voorzien voor de "baseline"-studies van de interventies en voor de mid-term- en eindevaluaties.

Aangezien de kwaliteit van de M&E-diensten rechtstreeks afhangt van de competenties van degenen die belast zijn met het leveren van deze diensten, blijft BTC investeren in hun opleiding, zowel in Brussel als op het terrein.

Externe evaluatie

In 2011 maakt de kwaliteit van de performantie van BTC het voorwerp uit van een nieuwe evaluatie door de Belgische Staat. In totaal worden 32 interventies in 12 landen geëvalueerd. Dit zijn de belangrijkste conclusies op basis van het ontwerpverslag:

- De interventies worden als relevant beschouwd;
- Het blijft een uitdaging om de lokale ontwikkeling en "ownership" verder te ondersteunen;
- Aangezien de context vlug verandert, moet de beheerscyclus zich verder aanpassen om optimaler te functioneren;
- Het resultaatgericht beheer is uitgebreid en moet verder worden uitgebouwd;
- De strategische aansturing blijft een zwakke schakel voor de Belgische ontwikkelingssamenwerking;
- De terbeschikkingstelling van personeel vereist een duidelijke en eenduidige policy;
- De formulering van de interventies blijft te ambitieus.

BTC houdt rekening met deze conclusies en integreert ze in zijn mechanismen voor continue verbetering.

Klachtenbeheer

BTC beschikt sinds 1 mei 2011 over een eigen klachtenmeldpunt, opgenomen in de rubriek “Contact” van de website. Met dit meldpunt wil BTC klachten op een gestructureerde wijze behandelen en er lessen uit trekken voor de toekomst. Elke klacht is immers een signaal om de werking van de organisatie te verbeteren.
Elke persoon of organisatie die met BTC in contact komt, kan via het klachtenmeldpunt een klacht indienen. Enkel klachten die betrekking hebben op de eigen werking van BTC worden behandeld.

In 2011 worden er vijf klachten ingediend. Ze hebben betrekking op het rekruteringsproces, een betwisting van een ontslag en de financiering van een vorming.
Alle klachten worden ontvankelijk verklaard, waarvan vier na analyse als ongegrond worden beschouwd. In alle vijf de gevallen krijgt de indiener binnen de termijn van 25 werkdagen na ontvangst van de klacht een gemotiveerd antwoord.

Integriteitsmanagement en corruptie

Werkgroep integriteit

In 2009 wordt een werkgroep van interne en externe experts opgestart om het kader voor het integriteitsmanagement van BTC uit te tekenen. Onder meer door een uitgebreide raadpleging van andere organisaties in de sector neemt dit meer dan een jaar in beslag. De werkgroep werkt ook de basis uit voor een integriteitsbureau.

Ethische code en integriteitsbureau

Er wordt volop gewerkt aan de voorbereiding van het integriteitsbureau van BTC, dat een rol zal spelen in de preventie, de opsporing, de registratie en het formuleren van antwoorden op integriteitsproblemen waarmee onze organisatie geconfronteerd kan worden. Zowel medewerkers, partners als begunstigden van BTC krijgen vanaf 2012 de mogelijkheid om via een specifieke website op een vertrouwelijke, doch niet-anonieme manier vragen te stellen over of melding te maken van integriteitsproblemen. Het integriteitsbureau zal deze, in samenwerking met de leden van de oorspronkelijke werkgroep, behandelen.

Eind 2011 geeft de Raad van Bestuur groen licht om het beheer van het integriteitsbureau bij de interne audit onder te brengen. Het voeren van administratieve onderzoeken valt immers onder het takenpakket van deze dienst. De onafhankelijkheid van de dienst moet ook bijdragen aan de objectiviteit in de behandeling van de meldingen.

In de zomer van 2011 keurt de Raad van Bestuur de nieuwe ethische code goed.

BTC's investeringen in de strijd tegen corruptie

BTC neemt zijn rol in de strijd tegen corruptie zeer ernstig. Corruptie is immers een verstorende factor in de uitvoering van onze hoofdopdracht, nl. het verbeteren van de levensomstandigheden van onze begunstigden.

Als kleiner agentschap kunnen we de verschillende dimensies van corruptie onmogelijk zelf beheersen en hebben we ons daarom sinds 2008 aangesloten bij het U4 Anti-Corruption Resource Centre. Sinds 2011 wordt de jaarlijkse investering van 180.000 euro in dit netwerk samen betaald door BTC en DGD.
U4 en het bijhorende netwerk bieden een toetssteen voor de ontwikkeling van anti-corruptiestrategieën in onze interventies. Via opleidingen, zowel online als op het terrein, kunnen onze medewerkers zich vormen in de strijd tegen de corruptie. De thema's van het strategisch plan 2012–2016 van U4 liggen voor een groot deel dicht bij onze kernactiviteit: Evaluation & Measurement, Natural Resource Management, REDD Integrity en Health Sector.

Gender

In 2011 gaat de strategie voor gendermainstreaming haar tweede jaar in. Er wordt verder gewerkt aan de realisatie van de visie: “Tegen eind 2014 zijn alle werknemers op de zetel en op het terrein in staat om gender in hun dagelijks werk te integreren.”

Aandacht naar het terrein

De aandacht gaat hoofdzakelijk naar de integratie van gender in de interventiecyclus. Gender wordt in 78 % van de formuleringen opgenomen (70 % in 2010), en dit in de verschillende sectoren: landbouw, onderwijs, infrastructuur en gezondheid. In Vietnam is gender geïntegreerd in het samenwerkingsprogramma 2011-2015. Alle nieuwe formuleringen in de sectoren *Water & Sanitation* en *Good governance* besteden daardoor aandacht aan gender.

Ook in de uitvoering van de interventies verovert gender zijn plaats. Maar liefst 72 van de 91 jaarrapporten over projecten spreken over gender. De campagne “Vrouwen en Media 2011”, waarbij op de Vrouwendag in kaart wordt gebracht in hoeverre gender een plaats krijgt, laat een positieve tendens zien: meer campagnes, meer initiatieven en meer opleidingen. Om maar één voorbeeld te noemen: het landenkantoor in Niger organiseert eind 2011 een gendervorming voor het technisch personeel en werkt praktische tools uit om de gelijkheid van vrouwen en mannen te bevorderen. Daarnaast maken genderexperten steeds vaker deel uit van de teams in projecten en programma’s.

Op de zetel

De integratie van de genderdimensie op de zetel gebeurt onder de verantwoordelijkheid van de verschillende diensten. Zo kent het *Trade for Development Centre* de “*Be Fair Award for Her”*-prijs toe aan “TinTsaba” voor het beste initiatief in eerlijke en duurzame handel voor vrouwenorganisaties. Ter gelegenheid van de internationale dag van de rurale vrouw is samen met het Junior Programma een fototentoonstelling georganiseerd “Gender & Ontwikkeling: Elkaar kruisende blikken in Peru”.

BTC ijvert verder voor meer vrouwen op het terrein. Er wordt vooruitgang geboekt, hoofdzakelijk met betrekking tot het percentage vrouwen op het terrein met een contract van de zetel. In juni 2010 was dit nog 25 %, in oktober 2011 tellen we 30 % vrouwen op het terrein, ongeacht hun functie (80 vrouwen en 186 mannen).

Hiv/aids

BTC wil binnen de Belgische ontwikkelingssamenwerking een voortrekkersrol spelen in de strijd tegen hiv en aids. Wij willen de andere Belgische actoren in het Zuiden ertoe aanzetten om gelijkaardige initiatieven voor hun personeel te ontwikkelen. De experte hiv/aids, in functie sinds december 2010, is verantwoordelijk voor het hiv- en aidsbeleid op de zetel, in de landenkantoren en in de interventies van BTC.

Het beleid

Het beleid wordt ontwikkeld binnen een overleggroep met vertegenwoordiging van alle directies en is gebaseerd op de richtlijnen van de Internationale Arbeidsorganisatie. Op 1 december 2011, Wereldaidsdag, wordt het beleid officieel gelanceerd. Eind 2013 moet het operationeel zijn in alle landenkantoren.
Het werkvloerbeleid wordt voorgesteld tijdens een speciale gezamenlijke hoorzitting van de Senaatscommissies Buitenlandse Zaken en Sociale Zaken.

BTC wil zijn werknemers en hun gezin sensibiliseren en informeren, en hen de weg wijzen naar kwaliteitsvolle medische zorg en psychosociale begeleiding. Een andere doelstelling is de taboes en de stigma's die met hiv en aids gepaard gaan, te doorbreken.

In de interventies

BTC integreert hiv en aids als transversaal thema in de bilaterale samenwerking. De BTC-aanpak sluit nauw aan bij het hiv-beleid van de partnerministeries en verloopt in samenwerking met de bestaande nationale hiv-structuren en -organisaties.

Burundi wordt geselecteerd als pilootland voor de invoering van een hiv- en aidsbeleid op het terrein. In mei 2011 wordt een studie gemaakt van noden en opportuniteiten in de bilaterale samenwerking met Burundi. Op basis van deze studie gaan de verschillende sectorverantwoordelijken na wat de beste benadering is voor de hiv- en aidsproblematiek, zowel op de werkvloer als in de nieuwe programma's. Coherentie, zichtbaarheid, valorisatie van de aanwezige expertise en participatie staan hierbij voorop.

Internationaal seminarie

Op 31 mei 2011 organiseert BTC een internationaal seminarie waarop de Internationale Arbeidsorganisatie, het Duits ontwikkelingsagentschap GIZ, het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken en de internationale brouwerij Heineken hun ervaringen inzake hiv-werkvloerbeleid toelichten.

Communicatie

Een open en transparante communicatie blijft een van de prioriteiten van BTC. Getuigen hiervan de verschillende dragers die de gegevens toegankelijker en overzichtelijker maken. De dialoog met de belanghebbenden is een ander middel om de communicatie te verbeteren.

Rapport duurzame ontwikkeling valt op

In 2011 haalt het "Award for Best Belgian Sustainability Report" het jaarverslag van BTC aan in de Best Practices van België voor de dialoog met de belanghebbenden.

Tweede imago-onderzoek

Een andere manier om rekening te houden met zijn belanghebbenden is nagaan hoe zij BTC percipiëren. Na een eerste studie in 2008 wordt het tijd voor het agentschap om een nieuw imago-onderzoek te lanceren in België en de partnerlanden. Voor die gelegenheid worden 20.000 mensen ondervraagd via een online-enquête en worden in België, Rwanda en Marokko interviews georganiseerd. Het onderzoek omvat ook een peiling naar de communicatie van BTC. Eind 2011 biedt dat interessante resultaten waaruit in 2012 lessen worden getrokken.

Local Time, een resultaatgerichte newsletter

Om de resultaten van zijn activiteiten in de verf te zetten met beelden, video's, getuigenissen ... lanceert BTC een nieuwe elektronische nieuwsbrief. Local Time zal minstens viermaal per jaar verschijnen.

Aankoop

De dienst Logistiek & Aankoop centraliseert sinds 2009 alle aankopen en overheidsopdrachten.

Zoals de voorgaande jaren ligt de focus hierbij op een efficiëntere aanpak van de overheidsopdrachten op het terrein. In 2011 worden nieuwe richtlijnen voor overheidsopdrachten ingevoerd, die de technisch assistenten duidelijkheid verschaffen over wat kan en wat niet kan bij overheidsopdrachten, en hoe zij dus de beginselen van behoorlijk bestuur kunnen toepassen in de projecten van BTC.

Al deze richtlijnen worden uitvoerig toegelicht in de briefings voor de technisch assistenten vooraleer zij naar het terrein vertrekken. De richtlijnen zijn ook beschikbaar op het intranet en worden doorgestuurd naar onze contactpersonen op het terrein.

Ook duurzaamheid en integriteit in het kader van overheidsopdrachten komen er uitgebreid aan bod.

In 2011 worden verschillende opleidingen in het buitenland georganiseerd: Mali, Marokko, Tanzania, Rwanda, Algerije en Benin. Tijdens deze vormingen gaat steeds meer aandacht naar internationale aspecten, niet enkel naar het Belgische kader.

Zo omvat de vorming in Rwanda een vergelijking tussen de Rwandese en de Belgische wetgeving, en in Tanzania wordt de Belgische wetgeving vergeleken met de procedures van EuropeAid.

Ook lokale medewerkers nemen aan deze opleidingen deel. Door deze capaciteitsversterking worden onrechtstreeks ook de lokale rechtssystemen versterkt.

BTC beschikt over een databank met een overzicht van de huidige reglementaire teksten in verband met corruptie. Deze gegevensbank wordt permanent aangevuld.

Maatschappelijke betrokkenheid

De zetel van BTC is gevestigd in de Brusselse Marollen, een wijk waar nog veel sociale armoede heerst.

BTC is betrokken bij activiteiten van de buurt via de bijeenkomsten van de "Coordination et solidarité sociales des Marolles", waar verschillende organisaties van de buurt samen op zoek gaan naar oplossingen voor gemeenschappelijke problemen.
De bijzonder harde Belgische winter in 2010-2011 accentueert op pijnlijke wijze het structurele probleem van daklozen, asielzoekers en ontheemden. Als lid van het buurtcomité van de Marollen sluit BTC zich aan bij de solidariteitsgolf die daarop volgt. In december 2010 en januari 2011 helpt het BTC-personeel de vereniging *Samusocial* met de opvang van dakloze gezinnen in de oude politiekazerne in Elsene. De medewerkers van BTC kunnen tijdens de werkuren een halve dag meedraaien in het centrum om onder meer kledij te sorteren en maaltijden op te dienen.

De gratis expertise die de vertaaldienst van BTC ter beschikking stelt van MO*Magazine wordt uitgebreid naar vertalingen over niet-partnerlanden. In 2011 maakt MO*Magazine twee keer gebruik van deze dienst.

BTC stelt de hal van BTC ter beschikking van gastkunstenaars: Bénéla uit Haïti, Ibrahima Kebe, Moussa Sakho, Deyni Gadiaga uit Senegal, Kanaga Collectief uit Mali. Twee fototentoonstellingen van het fotografencollectief Nadaar stellen projecten van BTC in de kijker. Eén reeks gaat over de landbouwsector, de andere over projecten voor betere toegang tot water.

Verslag over het sociale oogmerk

Interventies in het Zuiden

Directe bilaterale samenwerking

In een nationale politieke context met een regering van lopende zaken gedurende 11 maand zet de trend van een stijging in het budget dat toevertrouwd wordt aan BTC zich verder door in 2011. Hoewel de uitvoering van interventies in de Soedanese Sahel om veiligheidsredenen tijdelijk wordt gedwarsboomd, worden toch 35 formuleringen van nieuwe interventies voor een totaalbedrag van 248 miljoen euro afgewerkt.
De totale uitgaven bedragen om en bij de 200 miljoen euro en concentreren zich vooral op het Afrikaanse continent (87 %). Drie landen alleen al, nl. DRC, Burundi en Rwanda, slorpen bijna 109 miljoen euro op.

De interventies beslaan 17 sectoren, waarvan er zes prioritair zijn: gezondheid, landbouw, water, goed bestuur, energie en onderwijs/opleiding. Deze zes sectoren vertegenwoordigen 81 % van de totale uitgaven. De sectorale concentratie gebeurt in nauw overleg met de partnerlanden. Over het algemeen worden per land twee of drie sectoren weerhouden volgens het principe van de werkverdeling (Division of Labour) aangenomen in het kader van de Verklaring van Parijs. Deze keuze, en ook deze over de regionale geografische afstemming en over de hulpmodaliteiten, wordt vastgelegd in de Gemengde Commissies tussen België en de partnerlanden.

De nieuwe interventies die nu in formulering en in voorbereiding zijn, vertonen veel ambitieuzere doelstellingen en budgetten dan vroeger.
Deze met de partnerlanden overlegde evolutie vergt verscheidene strategische en operationele aanpassingen. Eerst en vooral moeten we een fijnere analyse maken van de uitvoeringsmodaliteiten die we per interventie selecteren. Daarna moet de analyse rekening houden met alle institutionele, operationele en logistieke uitdagingen en vereisten om beheersing, kwaliteit en transparantie bij het uitvoeren van de interventies te garanderen.

Het aantal nationale en internationale actoren betrokken bij het uitvoeren van de nieuwe ontwikkelingsstrategieën zet de internationale gemeenschap ertoe aan de omkadering en de technische begeleiding van de interventies anders te bedenken en te organiseren. Zo heeft BTC in Burundi transversale technisch experts aangeworven die verschillende projecten ondersteunen en de capaciteiten van de betrokken ministeries versterken in hun respectieve expertisedomeinen. In DRC zijn experts gehergroepeerd in "Unités Conjointes", volledig

geïntegreerd in de technische ministeries, die zowel beheersondersteuning bieden aan de verschillende programma's en projecten als meewerken aan capaciteitsversterking.
Deze aanpak kadert ook in de zoektocht naar een grotere doeltreffendheid van de hulp, doordat verschillende interventies toegang hebben tot gedeelde diensten.

Ten slotte organiseert BTC zich eveneens om beter rekening te houden met de specifieke behoeften die de partnerlanden aangeven. Daartoe wordt nog een beroep gedaan op punctuele externe expertise die de interne capaciteit aanvult en diversifieert. Dit laat ook toe om sneller en gericht te antwoorden op deze behoeften. In 2012 worden hieromtrent meerdere kaderovereenkomsten uitgewerkt en opgestart.

Uitgaven 2011 per land

DR Congo	53.728.374	27 %
Rwanda	33.146.292	17 %
Burundi	21.929.258	11 %
Marokko	14.492.910	7 %
Benin	10.657.710	5 %
Mali	7.511.119	4 %
Senegal	7.307.726	4 %
Palestijnse Gebieden	6.735.479	3 %
Vietnam	6.493.436	3 %
Niger	6.370.101	3 %
Bolivia	6.357.668	3 %
Mozambique	4.889.275	2 %
Algerije	4.453.266	2 %
Tanzania	3.505.343	2 %
Peru	2.939.848	1 %
Oeganda	2.772.765	1 %
Ecuador	2.263.453	1 %
Andere	3.518.897	2 %
Eindtotaal	**199.072.919**	

Uitgaven 2011 per regio

Centraal-Afrika	108.803.953	54 %
West-Afrika	31.862.366	16 %
Noord-Afrika en Palestina	27.227.991	14 %
Latijns-Amerika	11.561.186	6 %
Azië	8.006.164	4 %
Oost-Afrika	6.209.594	3 %
Zuidelijk Afrika	5.401.664	3 %
Eindtotaal	**199.072.919**	

Uitgaven 2011 per sector

Gezondheid	39.839.993	20 %
Watervoorziening en sanitatie	37.315.292	19 %
Landbouw, bosbouw en visserij	35.157.274	18 %
Overheid en civiele maatschappij / Conflicten, vrede en veiligheid	21.332.471	11 %
Energiewinning en -bevoorrading	15.843.206	8 %
Andere multisector	15.190.091	7 %
Onderwijs	12.455.213	6 %
Vervoer en opslag	11.924.916	6 %
Andere sectoren (total uitgaven: -10.000.000 €)	10.014.464	5 %

Studie- en stagebeurzen

In 2011 vertegenwoordigt het budget van het studie- en stagebeurzenprogramma een totaalbedrag van 19,2 miljoen euro. In absolute cijfers betekent dit dat BTC 5.089 bursalen steun verleent, hetzij voor een lokale opleiding of een opleiding in de regio (3.967), hetzij voor een opleiding in België (1.122). Dit totaal is gespreid over 3.332 studiebeurzen, 1.489 stagebeurzen en 270 doctoraalbeurzen voor een bedrag van 15,1 miljoen euro, wat een uitvoeringsgraad van 79 % betekent.
De bursalen komen voornamelijk uit de 18 partnerlanden van de bilaterale ontwikkelingssamenwerking. Er bestaat een klein beurzenquotum voor niet-partnerlanden. België blijft het populairste land voor opleidingen, maar in het totaal ontvangen in 2011 een dertigtal landen onze bursalen in opleiding.
Naast pedagogische wetenschappen zijn medische, landbouwkundige en good governance-opleidingen het meest gegeerd.

De vraag van de partner is soms slecht afgestemd op de bestaande opleidingsmogelijkheden of de selectie van de kandidaten is soms moeilijk volgens de vastgelegde criteria. Meer dan ooit vormt de voorafgaande selectie van de kandidaten en begunstigde instellingen alsook de identificatie van de geschikte opleidingen een prioriteit.

Nieuwe strategie

In 2010 beslist de Belgische ontwikkelingssamenwerking een nieuwe strategie aan te nemen voor het beheer van het beurzenprogramma en over te schakelen van individuele beurzen naar organisatorische capaciteitsversterking van de begunstigde instellingen van de bilaterale ontwikkelingssamenwerking. Het programma krijgt de naam "Institutionele capaciteitsversterking via de toekenning van opleidingsbeurzen".

De nota van de nieuwe strategie wordt eind 2011 goedgekeurd. Op die manier wordt het project geïntegreerd in het indicatief samenwerkingsprogramma (ISP) wat betreft de duur, de concentratiesectoren en de interventiezones. Het is in synergie met de rest van de interventies van de ontwikkelingssamenwerking om de zichtbaarheid en de duurzaamheid te bevorderen. De partnerlanden integreren de nieuwe strategie bij de ondertekening van het nieuw samenwerkingsprogramma. Het project wordt geformuleerd in 5 partnerlanden (Marokko, Peru, Democratische Republiek Congo, Senegal en Tanzania).
In de uitvoeringsfase worden, naast de concentratiesectoren en de interventiezones van het indicatief samenwerkingsprogramma, ook de selectiecriteria van de begunstigde instellingen vastgelegd. Nadat deze instellingen hun missies hebben bepaald, analyseren ze op hun beurt hun opleidingsbehoeften. Op basis hiervan stellen ze een opleidingsplan op.

Interventies in het Noorden

Infocyclus

De Algemene Informatiecyclus (Infocyclus) is een kort opleidingsprogramma voor iedereen die belangstelling heeft in ontwikkelingssamenwerking of de internationale solidariteit en die er actief wil in worden. Sprekers met uiteenlopende achtergronden geven hun standpunt over verschillende thema's van de ontwikkelingssamenwerking. In het opleidingsprogramma komen de verschillende pijlers van de ontwikkelingssamenwerking aan bod: de directe bilaterale samenwerking, de multilaterale samenwerking, de niet-gouvernementele sector, de universiteiten en onderzoekscentra en de 4e pijler.

Voor de deelnemers vormen de uitgebreide uitwisselingen een echte troef: de opleiding is een uitgelezen ontmoetingsplaats waar netwerken geweven worden en meer dan 35 nationaliteiten met elkaar in contact komen. Bovendien stijgt het aantal deelnemers in 2011 met 2,5 %.

Kerncijfers 2011

- 11 residentiële cycli
- 1050 deelnemers
- 577 Franstaligen
- 473 Nederlandstaligen
- 73 % heeft minstens een masterdiploma
- 64 % vrouwen, 36 % mannen

De ontwikkeling van het onlinelesaanbod

Het project voor onlinelessen dat we in samenwerking met onze externe partner ULg-LabSET ontwikkelden, is volgroeid. In een twaalftal lessen kunnen de deelnemers zich de basisbegrippen eigen maken die in de lezingen uitgebreid aan bod zullen komen. Doordat de deelnemers deze vereiste voorkennis via online- lessen verwerven, absorberen ze de lesinhoud beter en is er meer ruimte voor interactiviteit en gestoffeerd debat tijden de residentiële lessen.

Om een echte didactische integratie van het ondersteunend materiaal mogelijk te maken en de link te leggen tussen de onlinelessen en de residentiële lessen, kunnen de deelnemers zich geleidelijk aan vertrouwd maken met *blended learning* via de module "How to Infocycle". De deelnemers volgen op eigen ritme onlinelessen voor ze de residentiële opleiding aanvatten.

Het overlegplatform "Train2Dev"

Het is ook een doelstelling van het programma om samenwerkingsverbanden te versterken tussen organisaties die een opleiding bieden op het vlak van internationale solidariteit. De eerste stap, de inventaris van opleidingen in verband met Noord-Zuidthematiek, is gerealiseerd via een online repertorium (http://www.train2dev.be/) dat regelmatig een update krijgt. De tweede stap, die "vraag en aanbod" zal onderzoeken, wordt in het tweede trimester van 2012 gelanceerd in overleg met de partners, om de aanbevelingen voor de sector te ondersteunen.

Trade for Development Centre

De tiende editie van de Week van de Fair Trade

De tiende editie van de Week van de Fair Trade vindt plaats van 5 tot 15 oktober 2011. Nieuw dit jaar is de eerste virtuele fairtradebeurs.

Er wordt tweemaal gepeild naar de impact van de campagne, namelijk eind augustus en eind oktober 2011. De bekendheid van de fair trade bij de Belgische bevolking is gestegen van 79 naar 89 %.

Uit dezelfde enquête blijkt dat meer dan de helft (57 %) van de bevolking al gehoord heeft van de campagne, die bijzonder goed gedekt werd door de audiovisuele en geschreven pers met meer dan 250 artikelen in kranten en tijdschriften.

De Be Fair and Sustainable Awards

Op 4 oktober 2011, de vooravond van de tiende editie van de Week van de Fair Trade, kent het Trade for Development Centre prijzen toe aan de beste initiatieven in eerlijke en duurzame handel in de ontwikkelingslanden.

- Oxfam-Wereldwinkels voor zijn kwaliteitsvolle koffie uit de Kivu-regio in de Democratische Republiek Congo;
- Fair in Trade voor zijn palmpitolie uit Senegal;
- CO2logic voor zijn aanpak op maat om de CO2-uitstoot te verminderen;
- Bombolulu, Keniaanse artisanale producten vervaardigd door mensen met een handicap;
- TinTsaba voor zijn innovatief productiemodel door vrouwen uit Swaziland.

Een observatorium voor eerlijke en duurzame handel

Het Trade for Development Centre volgt de evolutie van de eerlijke en duurzame handel nauwgezet. In 2011 buigt het zich meer bepaald over de eerlijke Noord-Noordhandel (tussen Belgische en Europese landbouwers) en over het percentage "duurzame" cacao/chocolade, koffie, bananen en thee in de assortimenten van de supermarkten.

De verschillende facetten van de ondersteuning aan de producenten

Het Trade for Development Centre ondersteunt 29 producentenorganisaties aangesloten bij de eerlijke en/of duurzame handel.

Een paar voorbeelden.

In 2011 steunt TDC de eerste coöperatieve gecertificeerd voor eerlijke goudproductie ter wereld. Het financiert eveneens nationale biologische landbouwbewegingen (in Oeganda, Tanzania, Bolivia en Zuid-Afrika), de ontwikkeling van nationale netwerken voor eerlijke handel in Rwanda en Burundi, twee projecten van fairtradekoffie in Zuid-Kivu, een project van duurzaam bosbeheer in Peru, twee projecten in de Palestijnse Gebieden en de productie van biokatoen in Senegal.

Het Trade for Development Centre stelt de laatste jaren grote zwakheden vast in de beheerscapaciteit van sommige producentenorganisaties, voornamelijk in Afrika. Dus wordt een "Business Support Programme" ontwikkeld. Dit identificeert veelbelovende producentenorganisaties (wat betreft organisatie, productie met een hoge meerwaarde ...) en stelt hen een opleidingsprogramma management en marketing voor. In Marokko loopt een pilootfase bij de organisatie Ibn Al Baytar (productie van arganolie). Verder worden vijf lidorganisaties van de Tanzaniaanse biologische landbouwbeweging (TOAM) geselecteerd voor technische ondersteuning.

Het Trade for Development Centre levert een bijdrage aan interventies in 4 programma's van de bilaterale samenwerking verspreid over 3 landen (Burundi, Marokko en Bolivia).

Sensibilisering

Leerlingen van het onderwijs vormen veruit de belangrijkste doelgroep van sensibiliseringsactiviteiten, zo blijkt uit recent onderzoek naar draagvlakversterking voor ontwikkelingssamenwerking.[2] Bijna de helft van het sensibiliseringsbudget is gericht op het basisonderwijs, terwijl het secundair en het hoger onderwijs elk rond de 20 % voor hun rekening nemen.

Ook de activiteiten van Kleur Bekennen/Annoncer la Couleur (KLB/ALC) situeren zich binnen deze schoolcontext. Het programma ondersteunt scholen bij de sensibilisering van jongeren tot actieve wereldburgers. In iedere provincie kunnen de scholen bij KLB/ALC terecht voor advies op maat, kwalitatief educatief materiaal en scholing. Ook financieel krijgen ze een duwtje in de rug. Annoncer la Couleur stelt hetzelfde aanbod ook ter beschikking van jongerenorganisaties.
BTC voert dit programma sinds 2003 uit in opdracht van de federale overheid. Het werkt hiervoor samen met provinciale partners in Vlaanderen, Wallonië en Brussel.

Een programma, vele kleuren

Annoncer la Couleur en Kleur Bekennen staan samen voor eenzelfde doel. Tijdens het schooljaar 2010-2011 biedt KLB/ALC in samenwerking met ngo's en diverse organisaties 148 vormingen voor leraren en jongerenbegeleiders. De provinciale medewerkers ondersteunen meer dan 750 projecten in het basis- en secundair onderwijs.

[2] Het aanbod aan draagvlakversterking voor ontwikkelingssamenwerking in België. Analyse van de verleners en ontvangers van subsidies en hun activiteiten en doelgroepen. Tom De Bruyn. Onderzoek in opdracht van DGD en VLIR-UOS, 2012.

Op het terrein krijgen de vele activiteiten een eigen inkleuring.

- De opleidingen *Cooper'Action* en *A la rencontre de l'Autre* worden opgenomen in de permanente opleiding voor leerkrachten. Voor hen maakt ALC een educatieve film om de stappen van een wereldburgerproject in beeld te brengen.
- Tijdens de "Journée Evénément" van ALC komen 350 jongeren en hun leerkrachten uit alle Waalse provincies samen om hun enthousiasme, ervaringen en projecten van het voorbije jaar te delen en te evalueren in het Afrikamuseum van Tervuren.
- Intensief overleg tussen KLB en de verschillende onderwijskoepels leidt tot concrete afspraken voor het nascholingsbeleid voor de komende jaren. Ook het didactisch materiaal voor deze nascholingen wordt onder de loep genomen en krijgt een nieuw kleedje: een kaartspel om studenten van de lerarenopleiding de vakoverschrijdende eindtermen te leren kennen en een "Kompas voor Wereldburgerschap" met tips om een scholenband educatief te omkaderen in de klas.
- De documentatiecentra in Gent en Antwerpen stellen een actueel en breed aanbod aan pedagogisch materiaal ter beschikking. Niet alleen leerkrachten, maar ook andere geïnteresseerde wereldburgers kunnen er terecht voor advies. Het digitale aanbod krijgt steeds meer aandacht.

Aanwezig op nationaal en internationaal vlak

KLB/ALC is aanwezig op verschillende beurzen voor het onderwijs, zowel nationaal als in de provincies: Natuur Milieu-Educatiebeurs, Melting Classes, Salon de l'éducation, Tempo Color …

Ook op internationaal vlak is KLB/ALC aanwezig. Tijdens het internationaal symposium "Competencies of Global Citizens" in Helsinki stelt het programma zijn aanpak voor. Op het EDUCA-onlinecongres in Berlijn verdiept het programma zich in de digitale wereld van educatie.

De toekomst

In 2012 wachten enkele grote uitdagingen: een vernieuwde website met integratie van 2.0 applicaties, samenwerking met openbare bibliotheken om het educatief materiaal toegankelijk en zichtbaar te maken, en de start van een kennisplatform met focus op het potentieel van digitaal materiaal om opvoeden tot wereldburgers in de klas te brengen.

Interventies voor andere opdrachtgevers

Om zijn missie waar te maken tegenover andere opdrachtgevers dan de Belgische staat, beschikt BTC over een specifiek departement: International Services (IS) dat zich sinds 2011 binnen de directie Operations bevindt.
IS zoekt strategische allianties om de Belgische bilaterale ontwikkelingssamenwerking te versterken in een multidonorcontext, in de partnerlanden en de concentratiesectoren van de Belgische ontwikkelingssamenwerking. De aanpak van IS, die de BTC-expertise aan de partners aanbiedt, beantwoordt aan de internationale agenda over de doeltreffendheid van de hulp en de Division of Labour (DoL).

2011, een overgangsjaar

Vele IS-prestaties komen in de afsluitingsfase. In vergelijking met de vorige jaren tekent BTC minder nieuwe "IS-contracten". Het is een bewuste strategische keuze om eerst de uitvoering van de bilaterale portefeuille te versterken alvorens nieuwe prestaties te verwerven.
Bovendien maken de lessen die we trekken uit de interventies uitgevoerd voor andere donoren in de Democratische Republiek Congo (DRC), ons waakzamer in het beheer van prestaties voor meerdere donoren - die vaak complexer zijn.
Voegen we hierbij de opportuniteiten ontwikkeld in Benin waarvan de uitvoeringscontracten in 2012 worden getekend, dan haalt IS zijn doelstelling, nl. een interventieportefeuille voor derden opbouwen die 10 % van het bilaterale budget bedraagt.

In 2011 zijn in totaal 56 IS-opportuniteiten geregistreerd. Ongeveer de helft van deze opportuniteiten kent een goede afloop en er blijven enkele "hoogstwaarschijnlijke" opportuniteiten voor 2012.

De Europese Commissie blijft de belangrijkste opdrachtgever. In 2012 dringt een diversificatie van donoren, een afstelling van het binnenhalen van prestaties en een snellere start van de projecten zich op.
Ook het plannen op langere termijn van het binnenhalen van interventies in actieve gedelegeerde samenwerking (die rechtstreeks via DGD of onrechtstreeks via BTC gaan) is een werkpunt.

In 2011 speelt BTC een actieve rol binnen het EUNIDA-netwerk en het Practitioners' Network for European Development Cooperation. Zo neemt BTC bijvoorbeeld binnen EUNIDA deel aan mobilisatie van technische assistentie in ondersteuning aan Libië.

Nieuwe contracten ondertekend met andere donoren in 2011			
Land	**Project**	**Donor**	**Budget**
Burundi	Supplement te bestraten wegen in Bwiza en Nyakabiga	UNDP	1.950.540 €
Burundi	Ondersteuning aan het Ministerie van volksgezondheid HR-management	DDC Zwitserland	1.000.000 €
Kameroen	Uitbaggeringswerken van de toegangswaterloop naar de autonome haven van Douala	Finexpo	14.079 €
Congo Brazzaville	Rehabilitatie- en versterkingswerken van het elektrisch systeem van de stad Ouesso - Elektrificatiewerken van het departement Cuvette-Ouest	Finexpo	13.218 €
Kenia	Plattelandselektrificatie in de regio Sondu-Rangwe-Kisii	Finexpo	9.772 €
Mali	Technische bijstand aan het programma ter ondersteuning van de regionale ontwikkeling in de regio's Timboektoe, Gao en Kidal	EU	6.000.000 €
Nicaragua	Installatie van autonome gemeenschapssystemen voor drinkwatervoorziening	Finexpo	7.188 €
Oeganda	Institutional Capacity Building in planning, leadership and management in the Uganda Health Sector	Aids	1.350.000 €
DR Congo	Ondersteuning aan de Service National de Formation voor de opleiding van inspecteurs en leraren Franse taal	Franse Ambassade in DRC	485.000 €
Rwanda	Ondersteuning beroepsopleidingen	APEFE	2.010.329 €
Rwanda	Ondersteuning beroepsopleidingen	VVOB	771.984 €
Vietnam	Support to Aid Effectiveness through Harmonisation of ODA Management Procedures	Like Minded Donor Group (LMDG)	330.000 €
Verlenging ondertekend in 2011			
DR Congo	Drinkwatervoorziening in het district Equateur-Mbanbaka	Wereldbank	705.356 €
DR Congo	Drinkwatervoorziening in het district Mongala	Wereldbank	715.054 €
		TOTAAL	15.326.550 €

Andere voorbeelden

In Mali is BTC als “lead agency” aan het hoofd van het EUNIDA-consortium aangesteld om het Europees contract van technische ondersteuning aan CIGEM te beheren. Cigem is het "Centre d´Information et de Gestion des Migrations". In 2011 wordt de technische ondersteuning afgesloten met het indienen en goedkeuren van het voorontwerp van het nationaal migratiebeleid in Mali.

BTC ondertekent een contract van 12 miljoen dollar voor de uitvoering van het oplijsten van alle onderwijzend en administratief schoolpersoneel op het hele grondgebied van de DRC en het in kaart brengen van alle scholen. Dit door DFID gefinancierde project moet uiteindelijk vervroegd worden afgesloten om diverse redenen die ontsnappen aan de controle van BTC.

In Mozambique ontwikkelt BTC voor Nederland de financiering van een project in gedelegeerde samenwerking in de sector van duurzame energie. Het project met een budget van 8.340.000 euro heeft als doel de plattelandsontwikkeling aan te moedigen door in de gemeenschapsinfrastructuren systemen te installeren voor zonne-, wind- en waterkrachtenergie.

In Benin ontwikkelt zich een interessante opportuniteit voor de EU in samenwerking met het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV). De ondertekening van de delegatieovereenkomst wordt verwacht begin 2012.

Vooruitzichten voor 2012

In 2012 zal BTC gericht op zoek gaan naar nieuwe opportuniteiten. In de logica van de werkverdeling (Division of Labour) onder donoren moet de strategische positionering van de Belgische ontwikkelingssamenwerking in één of twee prioritaire sectoren per partnerland zich vertalen in het verwerven van prestaties voor andere donoren in deze sectoren.

Milieuverslag

Dit beknopt milieuverslag bevat de belangrijkste activiteiten en resultaten inzake milieubeheer in 2011. Voor meer informatie kan u de Milieuverklaring 2011 raadplegen op www.btcctb.org > OVER BTC > MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN.

Een bevestigde certificering

Sinds 2006 staat BTC bij de Europese Commissie geregistreerd als een EMAS-organisatie (Eco Management and Audit Scheme, Europees milieubeheer- en milieuauditsysteem). Het is ook gecertificeerd volgens de internationale norm ISO 14 001. Een externe audit controleert jaarlijks de goede werking en de verbeteringen van dit beheersysteem. BTC wordt doorgelicht door AIB Vinçotte.

Enkele mijlpalen in 2011

- Organisatie van een opleiding van een week met een veertigtal deelnemers over hernieuwbare energie en opstellen van een publicatie van 60 bladzijden na afloop van deze vorming. Publicatie te downloaden op dit adres: www.btcctb.org > OVER BTC > PUBLICATIES > THEMATISCHE BROCHURES
- Externe evaluatie van 33 projecten beheerd door BTC, met inbegrip van hun milieuprestaties. Dit bewijst dat er steeds meer systematisch rekening wordt gehouden met milieuvraagstukken in onze interventies;
- Opstelling van een gids over de infrastructuur in de projecten, met inbegrip van de milieudimensie (te verspreiden in 2012);
- Preventiecampagne over de noodzaak om de lichten te doven in de kantoren en vergaderzalen;
- Uitvoering van de CO_2-voetafdruk en aankoop van 1.770 CO_2-certificaten ter compensatie van de vluchten van het BTC-personeel;
- Start in Oeganda van een ondersteuningsproject in het kader van het mechanisme voor een schone ontwikkeling (CDM).

Milieuprestaties op de zetel van BTC

Waterverbruik[3]

In 2011 bedraagt het waterverbruik per persoon 2,6 m³/VTE (voltijds equivalent), ongeveer 38 % minder dan in 2007. De doelstelling om het waterverbruik met 5 % te verminderen tegenover 2010 is ruimschoots behaald. Deze vermindering is enerzijds toe te schrijven aan het schaaleffect aangezien het personeel tegelijkertijd met 25 % is toegenomen in 5 jaar, maar ook aan de informatie- en sensibiliseringscampagnes in verband met het rationeel verbruik van water, papier en energie.
In 2011 voert BTC verder de installatie van een drinkwaterverdeler met kraanwater door, zodat kan bespaard worden op de aankoop van watervaten voor de oude waterfonteinen.

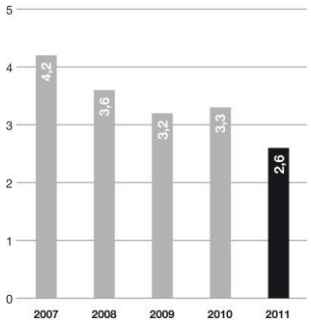

Waterverbruik in m³/VTE

Elektriciteitsverbruik

In 2011 verhoogt het elektriciteitsverbruik met 15 % ten opzichte van 2010, maar het ligt nog steeds 17,5 % lager dan in 2007. Deze verhoging in 2011 komt mogelijk door de installatie van een nieuwe zaal voor de informaticaservers. Deze indicator zal een belangrijk aandachtspunt zijn in 2012. Dan zal er ook een nieuwe overheidsopdracht gelanceerd worden om een "groene" energieleverancier te kiezen.

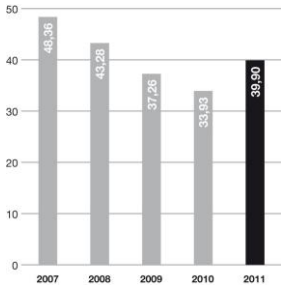

Elektriciteitsverbruik in kWh per m²

Gasverbruik

Het gasverbruik (voor de verwarming) daalt lichtjes in 2011 ten opzichte van 2010 en komt nagenoeg terug op het niveau van 2008. Er staat een energieaudit geprogrammeerd voor 2012 om eventuele warmteverliesbronnen of slechte praktijken te identificeren en acties aan te bevelen.

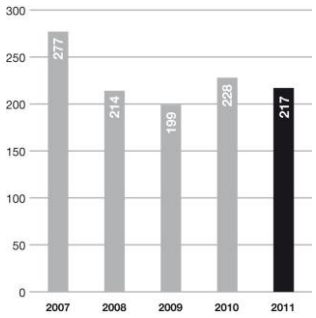

Gasverbruik in KwH per m^2

[3] Sinds 2010 voert BTC al zijn verbruiksgegevens in de EIS-software van de Regie der Gebouwen (Environment Information System) in. Vanaf dit jaar bieden we u deze gegevens aan zoals verwerkt door EIS en gebruikt door de Regie der Gebouwen om het gebruik van de federale instellingen op te volgen. Deze gegevens wijken dus lichtjes af van die van vorig jaar.

Papierverbruik

De evolutie van het verbruik stabiliseert rond 700 kopieën/jaar/persoon (VTE). We stellen een verhoging van 3,5 % vast in 2011 ten opzichte van 2010, maar gezien over de laatste 5 jaar is de trend vrij positief. Er kan evenwel nog vooruitgang geboekt worden; BTC legt de nadruk op de sensibilisering van het personeel om nutteloze afdrukken te vermijden en het gebruik van recto-versodruk en de scanners te bevorderen. BTC gebruikt "Triotec"-papier met 50 % gerecycleerde vezels. Alle publicaties van BTC worden gedrukt met plantaardige inkt op gerecycleerd papier.

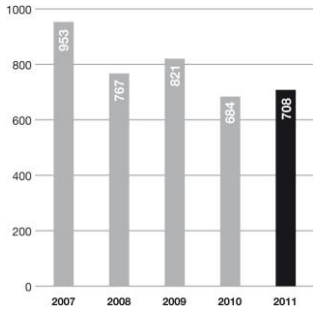

Jaargemiddelde in aantal kopieën per voltijds equivalent (VTE)

Mobiliteit

Het personeel van BTC krijgt zijn openbaar vervoer voor 100 % terugbetaald (individuele jaarabonnementen) en een fietsvergoeding van 0,21 €/km. Meer dan 80 % van het personeel gaat naar het werk met het openbaar vervoer.

Drie dienstfietsen staan ter beschikking en er is een overdekte en beveiligde fietsparking van 20 plaatsen aangelegd in een parking van BTC.

Infocycli en het Trade for Development Center maken gebruik van de dienst Cambio car-sharing voor hun verplaatsingen in de stad.

In 2011 wordt het telewerk uitgebreid en structureel geregeld. Op grote schaal kan deze maatregel een belangrijke invloed hebben op de verkeersdichtheid en de CO_2 uitgestoten door het wegtransport.

CO_2-voetafdruk en -compensatie

In 2011 worden 1.770 CER (Certified Emissions Reductions) aangekocht en geannuleerd om de CO_2-uitstoot van vluchten voor het jaar 2010 te compenseren. De aangekochte en geannuleerde certificaten komen van een project van methaancaptatie in een verwerkingsinstallatie van vast afval in Dar Es Salaam in Tanzania. Dit project wordt gekozen om zijn belang voor het milieu, maar ook omwille van de aandacht voor sociale en economische aspecten.

Sociaal verslag

Door het bijzondere juridische statuut van BTC valt de organisatie onder diverse regelgevingen inzake de rechten en plichten van zijn personeel, met name de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en de wet van 14 december 2000 tot vaststelling van sommige aspecten van de organisatie van de arbeidstijd in de openbare sector. Voorts beschikt BTC over een arbeidsreglement.

In 2011 neemt BTC-Brussel met succes deel aan de jaarlijks door het CRF-Instituut georganiseerde enquête “TOP Employers”. Hierbij worden de arbeidsvoorwaarden, training en ontwikkeling, carrièremogelijkheden en organisatiecultuur extern doorgelicht.

Personeel

BTC heeft verschillende categorieën van werknemers, waarvan sommige zeer specifieke eigenschappen hebben.

- De werknemers op de hoofdzetel in Brussel;
- De expats (werknemers met een Belgisch contract in het buitenland):
    - de internationale experts die in de landenkantoren tewerkgesteld zijn (onder meer de plaatselijk vertegenwoordigers);
    - de technisch assistenten die in de projecten werken (“coöperanten”);
    - de junior assistenten van het “Juniorprogramma voor Ontwikkelingssamenwerking” (sinds 2006).
- Het nationaal personeel (lokaal aangeworven medewerkers met een BTC-contract):
    - in de landenkantoren van BTC;
    - in de interventies van BTC in de partnerlanden.

Deze drie categorieën samen vormen het BTC-personeel waarover dit verslag hoofdzakelijk rapporteert.

In 2011 wordt verder gewerkt aan een meer inclusief HR-beleid voor het ganse BTC-personeel, de “BTC HR Management Principles”, die in 2012 gelanceerd zullen worden.

Hoofdzetel

Op de hoofdzetel zijn 210 werknemers (198,8 voltijds equivalenten) tewerkgesteld. De gemiddelde leeftijd van de werknemers is 41 jaar.

- 80,5 % van de werknemers werkt voltijds; 19,5 % deeltijds.
- 90 % van de werknemers heeft een contract van onbepaalde duur; 10 % een contract van bepaalde duur.

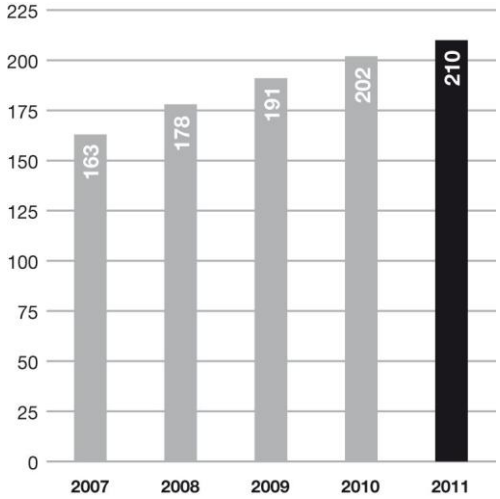

Aantal werknemers op de hoofdzetel

Expats

Eind 2011 telt BTC 272 expats. De stijging ten opzichte van 2010 is gedeeltelijk toe te schrijven aan het hogere aantal junior assistenten. Op 31 december 2011 zijn 88 junior assistenten in dienst. Ze hebben een gemiddelde leeftijd van 27 jaar. Die van de expats “technisch assistenten” bedraagt 49 jaar.

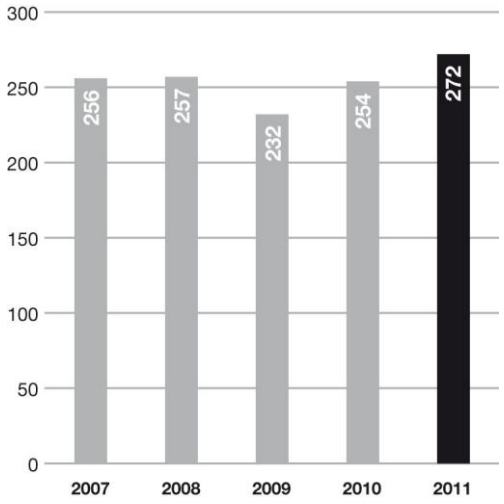

Aantal expats

Alle expats werken voltijds. De werknemers in de landenkantoren, zowel de expats als het lokaal personeel, hebben een contract van onbepaalde duur.

De technisch assistenten in de projecten hebben allen een contract van onbepaalde duur met termijnclausule. Zij worden immers aangenomen voor de duur van hun project, maar aangezien projecten niet zelden verlengd worden, is het noodzakelijk een termijnclausule op te nemen. Zodra een project definitief wordt afgesloten, loopt het contract van de technisch assistent ook af. Ook de junior assistenten hebben een contract van onbepaalde duur met termijnclausule.

Versterking van de operationalisering van de HR-policy's

De ondersteuning op het terrein wordt versterkt door de definitie en operationalisering van concrete HR-processen en -tools bestemd voor de “actoren-medewerkers”.
Er is een belangrijke inspanning geleverd om standaarddocumenten en HR-processen uit te werken voor de landenkantoren in het kader van de ISO-certificering. Daar komt in 2012 een opleiding HR-beheer bij bestemd voor alle HR-verantwoordelijken in de landenkantoren.

Nationaal personeel

Op 31 december 2011 werken in totaal 939 lokale BTC-medewerkers in de partnerlanden, waarvan 200 lokale medewerkers in de verschillende landenkantoren van BTC.

Man/Vrouw

De personeelscategorie van de expats bestaat hoofdzakelijk uit mannen (83 %). In 2011 werkt echter een grotere proportie vrouwen als technisch assistent op de interventies. De M/V-verhouding is gunstiger aan de kant van het nationaal personeel tewerkgesteld in de BTC-interventies. Ook in de categorieën hoofdzetel en nationaal personeel landenkantoren is de verhouding evenwichtiger.

	Mannen	Vrouwen
Hoofdzetel Brussel	45 %	55 %
Expats	83 %	17 %
Landenkantoren	79 %	21 %
Interventies	83 %	17 %
Junior Assistenten	40 %	60 %
Lokaal Personeel	72 %	28 %
Landenkantoren	58 %	43 %
Interventies	76 %	24 %

Geografisch

Het totale personeelsbestand van BTC op het terrein voor 2011 bedraagt 1.211 werknemers. De geografische uitsplitsing wordt gegeven in onderstaand diagram.

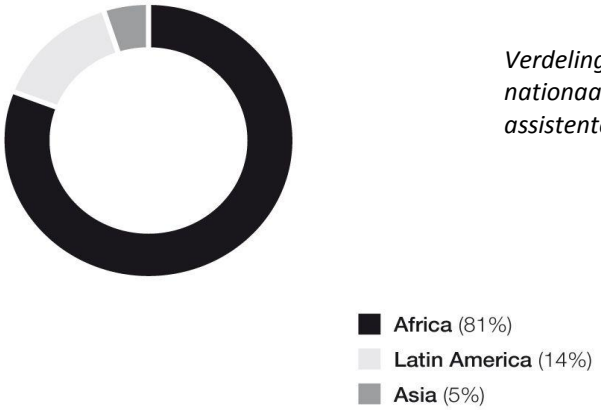

Verdeling van het BTC-personeel (internationaal en nationaal) op het terrein op 31/12/2011 (incl. junior assistenten)

Loonbeleid

Hoofdzetel

De wet van 21 december 1998 tot oprichting van BTC bepaalt dat de lonen bij BTC in overeenstemming moeten zijn met de lonen die de Belgische overheid betaalt. De lonen van het BTC-personeel mogen niet hoger liggen dan die van de ambtenaren in de federale overheidsdiensten.

Bovenop het brutoloon krijgen de werknemers maaltijdcheques, een (externe) groepsverzekering voor pensioensparen, een hospitalisatie- en bijstandverzekering, en integrale terugbetaling van de kosten voor het openbaar vervoer.

Nieuwe medewerkers worden op basis van een formele functiebeschrijving en een bijbehorende functieclassificatie in een bepaalde loonschaal geplaatst, overeenkomstig het loonbeleid dat op 12/09/2006 door de Raad van Bestuur is goedgekeurd. De lonen stijgen jaarlijks volgens de anciënniteit in de functie. Voor mannen en vrouwen worden dezelfde loonschalen gebruikt; er is dus geen verschil tussen de lonen voor mannen en vrouwen.

Alle BTC-medewerkers kunnen de functieclassificatie, de functiebeschrijvingen en de loonschalen vrij raadplegen op het intranet.

Een onderzoek in 2012 zal de afkomst van het personeel van de hoofdzetel in kaart brengen en dit in het kader van diversiteit.

Expats

Het loonbeleid voor de expats sluit aan bij de aanpak van de Belgische Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en houdt rekening met de internationale arbeidssituatie.

Concreet wordt er gewerkt met een voorlopige looninschaling, geïnspireerd op een Hay-classificatie, aangevuld met expat- en hardshipvergoedingen. BTC biedt ook de klassieke expatvoordelen (huisvesting, schoolvergoeding enz.), inclusief de nodige verzekeringen.

BTC respecteert uiteraard alle regels in de Belgische fiscale wetgeving.

De algemene tendens naar internationalisering van de expatfuncties zet zich verder: 78 op de 272 expats zijn niet-Belg en van 19 verschillende nationaliteiten.

Enquête voor de partners van expats

In mei 2011 lanceert Human Resources voor het eerst een enquête voor de partners van expats om te achterhalen wat de obstakels en drijfveren zijn voor een expatleven met het gezin. Deze enquête heeft als onderwerp een geslaagde expatervaring in gezinsverband, de bepalende factor voor het al dan niet welslagen van het werk van de expat op het terrein. Dankzij de hoge responsgraad kunnen wij de representativiteit van de enquêteresultaten valideren, vooral wat betreft de meereizende partners (50 %).
BTC wil een aantrekkelijkere werknemer worden om de expats aan zich te binden. Uit de analyse zullen mogelijke acties gedistilleerd worden voor een herziening van alle expatvoorwaarden binnen BTC. Dit wordt een van de grootste opdrachten voor het departement HR vanaf 2012. Parallel aan deze herziening zullen wij ons buigen over mogelijke verbeteringen op het vlak van informatie en onthaal.

Junior assistenten

De junior assistenten werken in het kader van het Juniorprogramma voor ontwikkelingssamenwerking. Ze krijgen de kans om maximaal voor 2 jaar in een project te werken. Het Juniorprogramma biedt alle juniors dezelfde voorwaarden, waaronder een arbeidscontract, een maandloon, een 13e maand, huisvesting, sociale zekerheid en de noodzakelijke verzekeringen.

Vanaf 2009 wordt de opleiding en de voorbereiding van de Junior Assistenten onder een apart contract van bepaalde duur gebracht. Het specifieke expatcontract van de Juniors wordt pas geactiveerd bij effectief vertrek naar het terrein.

Lokaal personeel

BTC wil zich profileren als een correcte en interessante werkgever in de partnerlanden met aandacht voor de lokale arbeidsmarkt. Dit betekent dat, per land, de mediaanpositie wordt bepaald voor de verschillende functieniveaus ten opzichte van een aantal vergelijkbare organisaties. Op basis hiervan worden loonschalen ingevoerd voor de verschillende functieklasses.

De invoering van het loonbeleid houdt ook in dat het basisloon jaarlijks evolueert en aan de stijging van de levensduurte kan worden aangepast.

Sommige loonschalen worden herzien. In talrijke landen waar BTC aanwezig is, blijven de voorwaarden op de lokale arbeidsmarkt immers veranderlijk en staan deze onder druk van posities van de actoren (internationale instellingen, donoren, partnerministeries) en wijzigingen van de omgeving (inflatie, buitenlandse investeerders, wisselkoers, veiligheidsomstandigheden).

Lokale personeelswerving

BTC wil zoveel mogelijk werken met lokale medewerkers om zijn opdracht uit te voeren. Door de lokale medewerkers te coachen en de kans te geven opleidingen te volgen, wil BTC ook de lokale capaciteiten in de partnerlanden versterken.

In ieder land wordt gewerkt met objectieve, transparante en open rekruteringsprocedures. Lokale medewerkers ondertekenen een arbeidsovereenkomst die door plaatselijke juristen is goedgekeurd en die de lokale wetgeving respecteert. Alle sociale en fiscale regels worden strikt in acht genomen.

Verloop van personeel

Hoofdzetel

Het personeelsverloop (ontslag en vertrek van werknemers) bedraagt 9,5 % in 2011. Dat is een lichte stijging ten opzichte van 2010 (6,4 %). Jonge werknemers verlaten BTC makkelijker dan oudere, vooral in functie van mooie kansen bij andere werkgevers.

Instroom hoofdzetel volgens leeftijd (1/1 – 31/12/2011)			
Leeftijd	**TOTAAL**	**Mannen**	**Vrouwen**
20-30 jaar	16	6	10
31-40 jaar	23	10	13
41-50 jaar	4	3	1
51-60 jaar	9	6	3
61-70 jaar	0	0	0
TOTAAL	**52**	**25**	**27**

Uitstroom hoofdzetel (1/1 – 31/12/2011)			
Reden	**Mannen**	**Vrouwen**	**TOTAAL**
Onderling overleg	0	1	1
Vervangingsovereenkomst	0	3	3
Contract van bepaalde duur	3	10	13
Overplaatsing hoofdzetel - terrein	8	0	8
Opzeg werknemer	0	9	9
Ontslag	0	1	1
Pensioen	0	0	0
TOTAAL	**20**	**24**	**44**

Expats

Instroom expats (1/1 – 31/12/2011)			
	Mannen	**Vrouwen**	**TOTAAL**
Expats	78	15	93
Junior assistenten	18	34	52
TOTAAL	**96**	**49**	**145**

Uitstroom expats (1/1 – 31/12/2011)			
Reden	**Mannen**	**Vrouwen**	**TOTAAL**
Expats			
Pensioen	1	1	2
Einde contract	63	10	73
Opzeg werknemer	7	1	8
Ontslag	4	2	6
Totaal	**75**	**14**	**89**
Junior assistenten			
Einde contract	14	19	33
Opzeg werknemer	0	4	4
Ontslag	1	0	1
Totaal	**15**	**23**	**38**
ALGEMEEN TOTAAL	**90**	**37**	**127**

Mobiliteit

Mobiliteit wordt aangemoedigd, medewerkers begrijpen de uitdagingen van “de andere kant” des te beter wanneer ze er ook gewerkt hebben.

In 2011 gaan 7 medewerkers van het terrein naar de zetel, 8 maken de omgekeerde beweging.

Verzuim

In 2011 bedraagt het verzuimcijfer voor de hoofdzetel 1,81 %. Dit cijfer ligt lager dan het door SD-Worx gepubliceerde verzuimcijfer 2011 voor België: 2,44 %.
Het ziekteverzuimpercentage is de verhouding van het aantal ziektedagen ten opzichte van de te werken dagen. Alleen kortdurend ziekteverzuim (afwezigheid wegens ziekte minder dan 1 maand) wordt in rekening gebracht bij deze berekening.

Loopbaanontwikkeling

Sinds 2007 beschikt BTC over een programma voor loopbaanontwikkeling: de ontwikkelcirkels. Ze stellen de leidinggevende in staat om zijn rol als coach en begeleider van zijn medewerkers ten volle op te nemen. Ze vergemakkelijken de communicatie, dragen bij tot het behalen van de doelstellingen en stimuleren de ontwikkeling van de medewerkers.

Ontwikkelcirkels zijn gericht op een betere individuele en organisatorische werking. Ze hebben geen impact op het loon.
De nodige opleidingen over de toepassing van de ontwikkelcirkels worden georganiseerd en het directiecomité wordt geïnformeerd over de implementatie van de ontwikkelcirkels op de hoofdzetel en op het terrein.

Vorming

Bijzondere aandacht gaat in 2011 naar de vorming van het terreinpersoneel. In 2010 kwamen de Franstalige partnerlanden aan bod, in 2011 vinden opleidingen "People management" plaats in Latijns-Amerika en voor de Engelstalige medewerkers in Afrika, Azië en het Midden-Oosten.

De vorming rond energie-efficiëntie, in samenwerking met het departement sectorale en thematische expertise, betekent een ware doorbraak voor BTC in dit expertisedomein. Ook de opleiding systeemdenken en de tweede editie van de opleiding over leiderschap gooien hoge ogen bij de deelnemers, waaronder medewerkers van DGD en van buitenlandse ontwikkelingsagentschappen.

Samen met LuxDev organiseert BTC de jaarvergadering van het internationaal opleidingsnetwerk voor ontwikkelingsorganisaties, Train4Dev. BTC neemt het voorzitterschap in handen en stelt het netwerk voor op het "4th High Level Forum" in Busan, Zuid-Korea. De meerwaarde van het netwerk ligt zowel in het gratis aanbieden van opleidingen voor en door lidorganisaties, het gezamenlijk organiseren van terreinopleidingen en de uitwisseling tussen experts.

Op basis van een consultatieronde werkt de vormingsdienst een volledig vernieuwde vertrekkersbriefing uit voor terreinpersoneel, met een algemene inleiding en een modulair

deel aangepast aan de specifieke behoefte van iedere medewerker. Een eerste test levert alvast een positief resultaat op.
In 2012 zal iedere medewerker in overleg met zijn verantwoordelijke en de vormingsdienst een geïndividualiseerd vormingstraject kunnen samenstellen.

Het aantal opleidingsuren neemt opnieuw fors toe met meer dan 80 % binnen een vergelijkbaar vormingsbudget met dat van 2010. Dat was mogelijk door het groeiend aantal gratis opleidingen via Train4Dev en de verdere uitbouw van de interne opleidingscapaciteit. Daardoor daalde de prijs per opleidingsuur van 14 naar 11 euro.

Formele opleidingsuren (zetel en terrein)				
	2009	**2010**	**2011**	**Verschil t.o.v. 2010**
Personeel zetel	6.545	8.257	13.910	+68%
Personeel terrein	9.353	16.740	26.371	+57%
Externen	N.A.	N.A.	4.844	-
Totaal	**15.898**	**24.996**	**45.125**	**+80%**

Intro nieuwe medewerkers en peter- en meterschap

In 2011 wordt het introductieproces op de hoofdzetel grondig doorgelicht en op punt gezet, met als resultaat een checklist die elke nieuwe medewerker en zijn leidinggevende kunnen opvolgen.
Sinds 2008 krijgt elke nieuwe medewerker op de hoofdzetel een peter of meter toegekend. In 2011 werden 8 bijkomende peters en meters aangeduid.

Telewerk

Enerzijds om het privé- en beroepsleven beter op elkaar af te stemmen en anderzijds om de werknemer te laten werken op een plaats die beter aangepast is aan het uitvoeren van bepaalde taken, kent BTC twee bijzondere vormen van werkorganisatie.
Het occasioneel telewerk laat alle medewerkers toe maximaal 15 werkdagen per kalenderjaar thuis te werken. 84 medewerkers maken hiervan gebruik in 2011.
Het structureel telewerk biedt het personeel de mogelijkheid om een vaste dag per week thuis te werken. Het maximum aantal medewerkers voor structureel telewerk is vastgelegd op 12 % van alle medewerkers aanwezig op 1 december van het voorgaande jaar. BTC betaalt de medewerker de kosten voor het maandelijks internetabonnement terug. In 2011 wordt het systeem door 20 medewerkers gebruikt.

Sociaal overleg

Het Basisoverlegcomité (BOC) is de officiële vergadering tussen de werkgever en de drie vakbondsvertegenwoordigingen. Het BOC komt periodiek samen en wordt voorgezeten door de Voorzitter van het Directiecomité. Tijdens deze bijeenkomsten stelt BTC, op initiatief van de vakorganisaties, verschillende dossiers voor die betrekking hebben op het BTC-personeel (individuele gevallen worden niet besproken). De vakbonden worden uitgenodigd om hun advies te geven.

Het wettelijk kader voor het BOC is de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, en de bijbehorende koninklijke uitvoeringsbesluiten. Het Basisoverlegcomité maakt deel uit van het Sectorcomité VII (KB van 30/7/2003, gepubliceerd in het Belgische Staatsblad op 29/9/2003).

In 2011 komt het Basisoverlegcomité drie keer bijeen.

Juniorprogramma

In 2011 bestaat het Juniorprogramma 5 jaar en loopt zijn eerste conventie ten einde. Gezien er geen regering is om het voorgestelde nieuwe vijfjarenplan goed te keuren, wordt de vorige conventie verlengd tot eind 2011. Daardoor kan in de lente van 2011 een nieuwe kandidatenselectie worden georganiseerd. Deze omvat een schriftelijke proef bij Selor en een mondelinge proef bij BTC. Op die manier kan het Juniorprogramma een wervingsreserve aanleggen. Het vergelijkt daarna de profielen van de kandidaten uit de reserve met deze gevraagd door de projecten op het terrein.

In 2011 zijn 80 van de 506 kandidaten geslaagd en in de wervingsreserve opgenomen. Op 38 aanvragen van het terrein zijn 34 kandidaten aangesteld op een post. In totaal zijn sinds de start van het Programma dus 258 juniors aangesteld. De samenwerking met de ngo's loopt verder. Sinds 2009 zijn 17 juniors bij een ngo-project aan de slag gegaan.

Het Juniorprogramma-team begint voorzieningen te treffen om snel te kunnen starten in het nieuwe kader.

- Voor de selectie worden een online-cv en een gegevensbank ontwikkeld om het groter aantal selecties en kandidaten efficiënter te beheren;

- De duur van de briefing voor vertrek wordt enkele dagen ingekort en een nieuwe aanbesteding voor een vormingsmodule "leven en werken in een vreemde cultuur" wordt gelanceerd.

Met de hulp van het vormingsteam schetst het Juniorprogramma de basis van een (individueel) ontwikkelingsplan van de juniorcompetenties. Er is gekozen voor specifieke opleidingen in plaats van collectieve debriefings. "Meet & cheese"-ontmoetingen worden voorzien waar juniors bij hun terugkeer elkaar informeel kunnen ontmoeten en ervaringen uitwisselen;

- Wat de omkadering en follow-up betreft, wordt een succesvolle coachingmodule georganiseerd in Oeganda en Rwanda voor BTC- en ngo-coaches en andere medewerkers;

- Een medewerking met andere instellingen die sensibiliseringsactiviteiten in België voeren, wordt opgestart. Het is de bedoeling aan de nieuwe juniorassistenten concrete communicatie- en sensibiliseringsactiviteiten voor het Belgisch publiek voor te stellen waaraan zij kunnen deelnemen.

De blog, http://blogcooperation.be, blijft de belangrijkste tool van het Juniorprogramma om de Belgische bevolking te sensibiliseren voor de ontwikkelingsthematiek.
In 2011 bezoeken maandelijks gemiddeld 4.440 mensen de blog; dit betekent een toename van bijna 25 % ten opzichte van 2010.
De facebookpagina, eind 2010 gecreëerd om de blog beter te promoten, telt 283 nieuwe abonnees in 2011 en in totaal 438 gebruikers.

Juniorassistenten kunnen voor hun eigen communicatie- en sensibiliseringsinitiatieven ook rekenen op financiële en organisatorische hulp. Zo zetten in 2011 vier assistenten uit Peru een fototentoonstelling op, "Gender & Ontwikkeling: Elkaar kruisende blikken in Peru". Via twee BTC-projecten zet de tentoonstelling het thema van de vrouwelijke plattelandsondernemers én van het familiaal en seksueel geweld in Peru in de kijker. De foto's kunnen bewonderd worden van 16 oktober tot 25 november 2011 in de hal van BTC. Tevens wordt meer info ter beschikking gesteld op de blog: http://blogcooperation.be/expo

Financieel verslag

Verslag van het college van commissarissen aan de algemene vergadering der aandeelhouders van de vennootschap BELGISCHE TECHNISCHE COOPERATIE NV over de jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2011

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen en meer bepaald overeenkomstig artikel 144 van het Wetboek van Vennootschappen, dat krachtens artikel 29, § 1, van de wet van 21 december 1998 tot oprichting van de "Belgische Technische Coöperatie" in de vorm van een vennootschap van publiek recht op haar van toepassing is, brengt het college u verslag uit in het kader van het mandaat van commissaris dat het werd toevertrouwd. Dit verslag omvat zijn oordeel over de jaarrekening evenals de vereiste bijkomende vermeldingenen informatie.

Verklaring over de jaarrekening zonder voorbehoud

Het college van commissarissen heeft de controle uitgevoerd van de jaarrekening van de "Belgische Technische Coöperatie" over het boekjaar afgesloten op 31 december 2011, opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van 157.280.676 EUR en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van 238.575 EUR.

Het opstellen van de jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, het implementeren en het in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening zodat deze geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevat. Deze verantwoordelijkheid omvat eveneens het kiezen en het toepassen van geschikte waarderingsregels, en het maken van boekhoudkundige ramingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het is de verantwoordelijkheid van het college van commissarissen een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van zijn controle. Het college van commissarissen heeft zijn controle uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen en volgens de in België geldende controlenormen, zoals uitgevaardigd door het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Deze controlenormen vereisen dat de controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Overeenkomstig deze controlenormen heeft het college van commissarissen controlewerkzaamheden uitgevoerd ter verkrijging van controle-informatie over de in de jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De selectie van deze controlewerkzaamheden is afhankelijk van zijn beoordeling die een inschatting omvat van het risico dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten.

Bij het maken van zijn risico-inschatting houdt het college van commissarissen rekening met de bestaande interne controle van de vennootschap met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening ten einde in de gegeven omstandigheden de gepaste werkzaamheden te bepalen maar niet om een oordeel over de doeltreffendheid van de interne controle van de vennootschap te geven. Het college heeft tevens de gegrondheid van de waarderingsregels, de redelijkheid van de boekhoudkundige ramingen gemaakt door de vennootschap, alsook de voorstelling van de jaarrekening als geheel beoordeeld. Ten slotte heeft het college van commissarissen van de raad van bestuur en van de verantwoordelijken van de vennootschap de voor haar controlewerkzaamheden vereiste opheldering en inlichtingen verkregen. Het college is van mening dat de door zijn controle verkregen informatie een redelijke basis vormt voor het uitbrengen van zijn oordeel.

Naar zijn oordeel geeft de jaarrekening afgesloten op 31 december 2011 een getrouw beeld van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de vennootschap, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Bijkomende vermeldingen en informatie

Het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, alsook de naleving door de vennootschap van het Wetboek van Vennootschappen en van de statuten, vallen onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur.

Het is de verantwoordelijkheid van het college van commissarissen om in zijn verslag de volgende bijkomende vermeldingen op te nemen die niet van aard zijn om de draagwijdte van zijn verklaring over de jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag behandelt de door de wet vereiste inlichtingen en stemt overeen met de jaarrekening. Het college van commissarissen kan zich echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op haar toekomstige ontwikkeling. Het college van commissarissen kan evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens geen onmiskenbare inconsistenties vertonen met de informatie waarover het beschikt in het kader van zijn mandaat.

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.

- Het college van commissarissen dient u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen. De verwerking van het resultaat die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

- Omwille van de landen waar de vennootschap haar activiteiten uitoefent in het raam van haar sociaal oogmerk is ze blootgesteld aan inherente risico's van fraude en fouten. Zoals aangegeven in het beleidsverslag heeft de vennootschap maatregelen getroffen om deze risico's zo goed mogelijk op te sporen en te beheersen.

Brussel, 6 juni 2012

CDP CB & Co / BST Bedrijfsrevisoren
vertegenwoordigd door Chantal Bollen

BDO Bedrijfsrevisoren Burg. CVBA
vertegenwoordigd door Michel Grignard

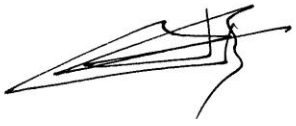

Jozef Beckers
Raadsheer in het Rekenhof

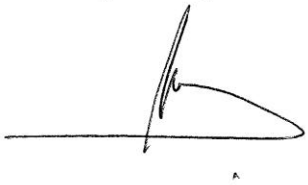

Didier Claisse
Raadsheer in het Rekenhof

Jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de jaarvergadering van 25 juni 2012

Overeenkomstig het wetboek van vennootschappen brengt BTC verslag uit over de activiteiten van de vennootschap en het beleid tijdens het voorbije boekjaar, afgesloten per 31 december 2011.

Voorafgaande opmerking

De voorgelegde jaarrekening is het resultaat van de consolidatie van de activiteiten van openbare dienst, uitgevoerd op verzoek van de Belgische Staat, en van de activiteiten voor derden, uitgevoerd op verzoek van andere organen.

In het kader van de activiteiten van BTC moet een onderscheid gemaakt worden tussen drie soorten kosten en inkomsten:

- Kosten van de samenwerkingsprestaties;
- Kosten van de zetel;
- Kosten van de plaatselijke vertegenwoordigingen, die gelijkgesteld worden met kosten van de zetel.

Overeenkomstig de wet tot oprichting van BTC worden de kosten van de zetel en de vertegenwoordigingen - werkingskosten - geboekt op andere rekeningen dan die welke voor de samenwerkingsprestaties worden gebruikt.

BTC gebruikt in 2011, net als in 2010, in het kader van projecten in medebeheer in Rwanda en de naleving van de Rwandese wetgeving op overheidsopdrachten, ook de bepalingen van die wetgeving met betrekking tot documentair krediet.
Daarbij is voor belangrijke investeringsdossiers de werkwijze als volgt: het bevoegde Rwandese ministerie gaat met de leverancier een contractuele verbintenis aan met een documentair krediet. BTC geeft vervolgens een “advies van geen bezwaar” op het voorleggen van de werkwijze.
Alle financiële middelen worden daarbij op een rekening gestort bij de Nationale Bank van Rwanda, die niet op naam staat van BTC. De Nationale Bank van Rwanda voert het contract verder uit waarbij de coördonnateur niet meer tussenkomt voor de betaling van de leverancier via de rekening in medebeheer bij de Nationale Bank van Rwanda. De betaling gebeurt automatisch indien alle documenten van het krediet conform zijn aan de contractbepalingen van het krediet.
BTC registreert in haar boekhouding het dossier van het documentair krediet als een uitgave op het project. Bij niet-honorering registreert BTC het opgestelde rapport van de Rwandese Bank als een inkomen.

Toelichting bij de jaarrekening

Het ontwerp van jaarrekening werd opgesteld overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, meer bepaald boek II, titel I met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen.

Toelichting bij de activiteiten

De vennootschap heeft het afgelopen boekjaar een overschot gerealiseerd van 238.575 euro, tegenover een overschot van 375.315 euro op het einde van vorig boekjaar.

Toelichting bij de jaarcijfers

De jaarrekening geeft de volgende situatie weer:

Balanstotaal	157.280.676
Omzet	253.040.951
Te bestemmen overschot van het boekjaar	238.575
Overgedragen overschot van vorig boekjaar	8.838.714
Te bestemmen winstsaldo	9.077.289

Het te bestemmen overschot wordt negatief beïnvloed door een bijkomende provisie voor risico's en kosten inzake het dossier Rejusco. Deze boekingswijze werd geformuleerd door het College van commissarissen en betreft een zeer strikte toepassing van de theoretische boekhoudtechnische definitie van een provisie voor risico's en kosten. Dit advies wijkt af van de intentie van de Bijzondere Algemene Vergadering van 27/02/2012 waarin geacteerd wordt dat een bedrag van 650.000 euro uit de reserves toegekend wordt om de herstel- en wederopbouwwerkzaamheden van de gerechtshoven uit te voeren. Gezien de specificiteit van de organisatie, de aanleg en aanwending van reserves en resultaatbepaling die conform moeten zijn met de wetgeving van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, alsook met de bijzondere attesteringsnormen zoals bepaald in de beheerscontracten gebaseerd op overheidsmechanismen inzake financiering, wordt in de verdere besluitvorming van winstbestemming en -aanwending dan ook uitgegaan van een extracomptabel resultaat van 888.575 euro, gevolg gevend aan het besluit geacteerd door de Bijzondere Algemene Vergadering van 27/02/2012.

Balans na resultaatverwerking

De balansen van het laatst afgesloten en het voorgaande boekjaar worden hierna in beknopte vorm weergegeven (bedragen in euro):

ACTIVA	31/12/11	%	31/12/10	%
Vaste activa	1.482.150	0,94%	1.406.013	0,94%
Vorderingen > 1 jaar	-	-	-	-
Subtotaal	1.482.150	0,94%	1.406.013	0,94%
Vorderingen < 1 jaar	92.860.553	59,04%	78.249.555	52,37%
Geldbeleggingen	38.664.384	24,58%	-	
Liquide Middelen	15.136.213	9,62%	57.578.699	38,54%
Overlopende rekeningen	9.137.376	5,81%	12.178.188	8,15%
TOTAAL VAN DE ACTIVA	**157.280.676**	**100,00%**	**149.412.455**	**100,00%**

PASSIVA	31/12/11	%	31/12/10	%
Eigen vermogen	17.000.886	10,81%	16.762.311	11,22%
Voorzieningen en uitgestelde belastingen > 1 jaar	3.233.924	2,06%	2.440.475	1,63%
Subtotaal	20.234.810	12,87%	19.202.786	12,85%
Voorzieningen en uitgestelde belastingen ≤ 1 jaar	-	-	-	-
Schulden ≤ 1 jaar	135.951.392	86,44%	128.920.078	86,28%
Overlopende rekeningen	1.094.474	0,70%	1.289.591	0,86%
TOTAAL VAN DE PASSIVA	**157.280.676**	**100,00%**	**149.412.455**	**100,00%**

Uit voorgaande gegevens kunnen volgende ratio's afgeleid worden:

	31/12/11	31/12/10
Liquiditeit (vlottende activa korte termijn/schulden korte termijn)	1,14	1,14
Solvabiliteit (eigen vermogen/totaal vermogen)	10,81%	11,22%

Resultatenrekening

Hierna worden de voornaamste gegevens uit de resultatenrekening van de laatste twee boekjaren beknopt weergegeven (bedragen in eenheden euro).

	31/12/11	31/12/10
Omzet	253.040.951	254.603.722
Andere bedrijfsopbrengsten	23.309.708	22.897.111
Aankopen	221.464.425	225.384.150
Diensten en diverse goederen	8.609.037	8.571.057
Personeelskosten	45.790.006	42.745.355
Afschrijvingen	554.128	532.852
Voorzieningen risico's & kosten*	793.450	355.780
Andere bedrijfskosten	89.387	197.160
Bedrijfsresultaat	-949.774	-285.521
Financieel resultaat	1.190.729	648.352
Uitzonderlijk resultaat	-2.380	12.484
Onttrekking aan / overboeking van de uitgestelde belastingen	-	-
Belastingen op het resultaat	-	-
Resultaat van het boekjaar	238.575	375.315
Onttrekking aan / overboeking van de belastingvrije reserves	-	-
Te bestemmen resultaat van het boekjaar	238.575	375.315

*inclusief bijkomende provisie Rejusco van 650.000 euro (toelichting p. 50)

De stagnatie van de omzet is hoofdzakelijk te wijten aan een vertraging in stortingen van schijven inzake budgethulp aan de partnerlanden (- 7,5 mio euro t.o.v. 2010).

De evolutie van de personeelskosten is tweeledig en wordt verklaard door:

- Hoofdzakelijk de uitbreiding van het internationaal personeel door een stijging van het aantal interventies (ITA: +11 %);
- Normale evolutie van de loonmassa omwille van anciënniteit en indexatie, te wijten aan de jonge personeelsstructuur van de instelling.

Resultaatverwerking

Te bestemmen overschot	**9.077.289**
- te bestemmen overschot van het boekjaar	238.575
- overgedragen overschot van het vorige boekjaar	8.838.714
Toevoeging aan het eigen vermogen (toevoeging aan de wettelijke reserve)	**-11.929**
Over te dragen overschot	**9.065.360**

Toelichting bij de balansrubrieken - ACTIEF

VASTE ACTIVA		**1.482.150**
Deze vaste activa betreffen enkel de activa van de zetel en de plaatselijke BTC-vertegenwoordigingen. De vaste activa die in het kader van samenwerkingsprestaties worden gerealiseerd, worden immers onmiddellijk bij hun realisatie volledig ten laste genomen volgens de argumentatie dat activa bij het afsluiten van een samenwerkingsprestatie aan het partnerland worden overgedragen. De immateriële vaste activa bestaan uit diverse computerprogramma's, waaronder voornamelijk het boekhoudprogramma *Navision Financials*®. De financiële vaste activa bestaan uit waarborgen die gestort werden door de plaatselijke vertegenwoordigingen. Voor de zetel zijn er geen gestorte waarborgen.		
VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR		**92.860.553**
Handelsvorderingen		92.437.414
Klanten	91.141.348	
Op te stellen facturen voor de samenwerkingsprestaties die op 31 december 2011 nog niet gefactureerd waren, maar die betrekking hebben op het boekhoudjaar	1.268.497	
Te ontvangen kredietnota's en gestorte voorschotten	7.457	
Leveranciers debet saldi	20.112	
Overige vorderingen		423.139
Terug te vorderen btw	32.693	
R/C Beursstudenten	264.373	
R/C Huurgaranties Expats	90.820	
Diversen	35.252	
GELDBELEGGINGEN		**38.664.384**
Schatkistcertificaten	38.664.384	

In 2011 werden alle geldbeleggingen geplaatst bij de Belgische Staat (schatkistcertificaten) en Steden en Gemeenten.

LIQUIDE MIDDELEN		**15.136.213**
Bankrekening (van de zetel en de vertegenwoordigingen van BTC) en kas	15.136.213	
OVERLOPENDE REKENINGEN		**9.137.376**
Deze rubriek bestaat uit diverse over te dragen kosten en verkregen opbrengsten uit de lopende activiteiten:		
Saldi op de datum van afsluiting van de bankrekeningen van de samenwerkingsprestaties in regie; laatstgenoemde worden immers beschouwd als toekomstige lasten en dus niet als beschikbare waarden	8.828.203	
Over te dragen kosten	98.702	
Verkregen opbrengsten	210.471	

Toelichting bij de balansrubrieken - PASSIEF

EIGEN VERMOGEN		**17.000.886**
Het eigen vermogen omvat, naast het kapitaal van 7.436.806 euro, de wettelijke reserve en het overgedragen overschot.		
VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN		**3.233.924**
Voorziening voor geschillen. Het betreft vooral lopende en mogelijke geschillen m.b.t. ontslagen.	1.124.003	
Voorzieningen voor risico's en kosten	2.109.921	
SCHULDEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR		**135.951.392**
Handelsschulden		3.997.690
Te betalen voorheffingen		3.771
Te betalen RSZ		31.880
Te betalen lonen		-20.843
Voorzieningen voor vakantiegeld		1.755.797
Overige		955
Ontvangen voorschotten		130.182.142
Nettovoorschotten 2e & 3e beheerscontract	114.709.163	
5X (art. 6)	113.372	
Andere Donoren	15.359.607	
OVERLOPENDE REKENINGEN - PASSIEF		**1.094.474**
Toe te rekenen kosten	970.671	
Over te dragen opbrengsten	40.566	
Wachtrekening	83.237	

Toelichting bij de buitenbalansrubrieken

ZAKELIJKE ZEKERHEDEN GESTELD OP EIGEN ACTIVA

Bankgaranties ten voordele van BTC	**345.696 €**

Per 31.12.2011 staan er voor 345.696 euro aan garanties open bij de Deposito- en Consignatiekas en bij diverse andere banken ten voordele van BTC, die de goede uitoefening waarborgen van de diensten door derden geleverd.

Bankgaranties	**50.000 €**

In het kader van de uitoefening van de betalingen in het buitenland door Western Union biedt Deutsche Bank een bankgarantie.

GOEDEREN EN WAARDEN VAN DERDEN GEHOUDEN DOOR DE ONDERNEMING

De saldo's van de financiële rekeningen in medebeheer (saldo van de crediteringen door de Belgische Staat en de uitgaven van de samenwerkingsprestaties) behoren BTC niet toe; zij worden dan ook bij het afsluiten van het boekjaar buiten de balans gebracht.
Per 31.12.2011 bedraagt het totaal bedrag aan liquide middelen op deze rekeningen in medebeheer 36.809.676 euro.

BELANGRIJKE VERPLICHTING TOT AANKOOP VAN DEVIEZEN

Met Deutsche Bank is een "Foreign Exchange Rate"-contract gesloten voor de semestriële betaling van de huur voor het gebouw van de vertegenwoordiging in de Democratische Republiek Congo.
Voor 2010, 2011 en 2012 wordt zo een vaste koers afgesproken waartegen BTC US-dollars zal kopen om de huur te betalen.

Toelichting bij de resultatenrekening

De resultatenrekening wordt herwerkt conform de bepalingen van het derde beheerscontract.

De activiteiten voor prestaties worden onderverdeeld volgens artikel 5, artikel 6, artikel 7 (activiteiten voor derden) en sinds 2006 artikel 9 (Juniorprogramma).

Zowel de kosten voor de prestaties als de beheerskosten worden verdeeld overeenkomstig deze vier "*departement"*-codes.

Projectkosten Art. 5 Hoofdbasisallocatie

Toegekend budget	Goedgekeurd budget	240.000.000,00
	Aanpassing budget na budgetcontrole	(10.000.000,00)
	TOTAAL	***230.000.000,00***

Door DGD gefinancieerd	Overdracht Saldo 2009 & 2010	23.042.961,29
	Trimestriële schijven:	
	FV2010-0161 - DBO2011-012	52.500.000,00
	FV2011-0007 - DBO2011-041	52.500.000,00
	FV2011-0064 - DBO2011-090	52.500.000,00
	FV2011-0106 - DBO2011-134	49.457.038,71
	TOTAAL (1)	***230.000.000,00***

Bewezen kosten	Regie	70.789.092,61
	Formuleringen	3.891.150,37
	Medebeheer	113.243.812,89
	MIP's	3.311.247,15
	Beurzen	15.160.939,59
	Subtotaal	**206.396.242,61**
	Winst 1%	**2.063.962,43**
	TOTAAL (2)	***208.460.205,04***

SALDO (1) - (2)	***21.539.794,96***

Overschot financiering DGD (wordt in mindering gebracht van schijf 4 operationele kosten 2012)	***21.539.794,96***

De finale afrekening met DGD inzake de hoofdbasisallocatie vermeldt een financieringsoverschot van 21.539.795 euro. Dit bedrag zal in mindering van de eerstvolgende trimestriële schijf voor operationele kosten verrekend worden.

Projectkosten	Art. 5	Art. 6	Art. 7	Art. 9	2011
Werkelijke omzet	-216.178.417	-9.663.099	-20.776.980	-3.366.039	-249.984.535
Management fee			-912.619		-912.619
Forfait			-20.000		-20.000
Winst	-2.082.020	-41.777			-2.123.797
Omzet NBB	**-218.260.437**	**-9.704.876**	**-21.709.599**	**-3.366.039**	**-253.040.951**
Annulatie uitgaven medebeheer	102.925.111	1.339.384			
Alimentaties medebeheer	-113.414.213	-1.091.890			
Omzet DGD	**-228.749.539**	**-9.457.382**			
Kosten	216.178.417	9.663.099	20.776.980	3.366.039	249.984.535
Resultaat prestaties	-2.082.020	-41.777	-932.619	0	-3.056.416

Beheerskosten - Art. 5	Kosten landenkantoren	Kosten zetel	Subtotaal
Subsidies DGD / BA 54 10 31 22			-21.369.000
Subsidies DGD/ mandaat commissarissen			-334.982
Subsidies DGD – Noodhulp/Budgethulp/Transit			-45.396
Totaal subsidies			**-21.749.378**
Diverse goederen en diensten	4.798.411	2.450.573	7.248.984
Personeelskosten	5.154.424	11.659.305	16.813.729
Afschrijvingen en provisies	305.512	842.065	1.147.577
Andere bedrijfskosten	3.454	86.067	89.521
Financiële kosten	95.100	217.819	312.919
Uitzonderlijke kosten	2.892	985	3.877
Financiële opbrengsten	-39.806	-14.570	-54.376
Uitzonderlijke opbrengsten	-36.226	-8.001	-44.227
Annulatie Mark-ups	-5.681	-128.483	-134.164
Totaal kosten Art. 5 Beheer	**10.278.080**	**15.105.760**	**25.383.840**
Resultaat m.b.t. beheer			**3.634.462**

Resultaat boekjaar 2011

Beheer	Art. 5	Art. 6	Art. 7	Art. 9	2011
Subsidies DGD	-21.369.000				-21.369.000
Subsidies DGD/ mandaat commissarissen	-334.982				-334.982
Subsidie gedelegeerde samenwerking	-45.396				-45.396
Subsidie Belgische projecten & diversen		-1.021.188		-403.925	-1.425.113
Totaal subsidies	**-21.749.378**	**-1.021.188**	**0**	**-403.925**	**-23.174.491**
Diverse goederen en diensten	7.248.984	906.228	55.138	398.687	8.609.037
Personeelskosten	16.813.729	68.926	382.179	5.063	17.269.897
Afschrijvingen en provisies*	1.147.577	-	200.000	-	1.347.577
Andere bedrijfskosten	89.521	-	-134	-	89.387
Financiële kosten	312.919	91	1.437	303	314.750
Uitzonderlijke kosten	3.877	-	39.371	-	43.248
Financiële opbrengsten	-54.376	-	-18	-	-54.394
Uitzonderlijke opbrengsten	-44.227	-	-	-	-44.227
Annulatie Mark-ups	-134.164	-119	-808	-128	-135.219
Resultaat m.b.t. beheer * *	**3.634.462**	**-46.062**	**677.165**	**0**	**4.265.565**
Resultaat m.b.t. prestaties	-2.082.020	-41.777	-932.619	-	-3.056.416
Resultaat buiten beheer en prestaties	-1.448.665		941		-1.447.724
Resultaat boekjaar 2011	**103.777**	**-87.839**	**-254.513**	**0**	**-238.575**

* inclusief provisie voor Rejusco (toelichting p. 50)

** waarvan 2.618.476,56 euro resultaat op winstaanwending

Toelichting conform art. 661, 6° van het wetboek van vennootschappen

Toelichting bij de investeringen

De belangrijkste investeringen van 2011 betreffen de aankoop van rollend materieel, informatica- en kantooruitrusting en hebben enkel betrekking op de zetel en de plaatselijke BTC-vertegenwoordigingen.
De vaste activa die in het kader van samenwerkingsprestaties worden gerealiseerd, worden onmiddellijk bij hun realisatie volledig ten laste genomen daar deze activa bij het afsluiten van een samenwerkingsprestatie aan het partnerland worden overgedragen.

Toelichting bij de werkingskosten

Na overleg tussen DGD en BTC is overeengekomen dat de volgende boekingswijzen consequent worden toegepast:

- Kosten op de rekening 660001: niet-factureerbare, geweigerde kosten, worden in aanrekening gebracht met de “winsten of intrestopbrengsten”;
- Wisselkoersverschillen op de rekening 655000, deze worden in de cash rapportering op jaarbasis niet als beheerskost weergegeven;
- Alle bankintresten van BTC-rekeningen zijn niet aanrekenbaar in de bepaling van de beheerskosten.

De gebudgetteerde financiering van de beheerskosten van BTC betreffende art. 5 bedraagt voor 2011 21.749.378 euro; er werd voor 25.383.840 euro effectief uitgegeven. Het tekort wordt deels gefinancierd met het resultaat buiten beheerskosten en deels op de winst van voorgaande jaren, goedgekeurd door de Algemene Vergadering.

De beheerkosten met betrekking tot de landenkantoren vertegenwoordigen ongeveer 40,49 % (35,5 % voor het jaar 2010) van de totale kost.

Toelichting bij de bezoldigingen

Op 31 december 2011 werken er 482 personen voor BTC waarvan 210 personen op de zetel en 272 in het buitenland ten opzichte van 202 personen op de zetel en 254 in het buitenland in 2010.

Bezoldiging leden Raad van Bestuur

De leden van de Raad van Bestuurd hebben samen een bezoldiging ontvangen van 67.656 EUR ten opzichte van 67.659 EUR in 2010.
Voor het bijwonen van vergaderingen werd in 2011 een bedrag van 8.550 EUR aan zitpenningen betaald, tegenover 11.700 EUR in 2010.

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de bezoldiging en zitpenningen die in 2011 door de leden van de Raad van Bestuur is ontvangen.

Naam	*Functie*	*Van*	*Bezoldiging in 2011*	*Zitpenning in 2011*	*Totaal 2011*
Haesendonck Yves	Voorzitter	01/01/11	7 000	900	7 900
Valkeniers Jef	Vice-voorzitter	01/01/11	5 500	900	6 400
Bougard Claude	Bestuurder	01/01/11	4 000	900	4 900
De Cuyper Xavier	Bestuurder	01/01/11	4 000	900	4 900
De Decker Kathelijn	Bestuurder	01/01/11	4 000	0	4 000
De Lobel Luc	Bestuurder	01/01/11	4 000	450	4 450
Godin Etienne	Bestuurder	01/01/11	4 000	1 050	5 050
Knoops Etienne	Bestuurder	01/01/11	4 000	750	4 750
Laenens Leen	Bestuurder	01/01/11	4 000	600	4 600
Lefèvre Jacques	Bestuurder	01/01/11	4 000	600	4 600
Peirens Willy	Bestuurder	01/01/11	4 000	750	4 750
Rutten Milan	Bestuurder	01/01/11	4 000	750	4 750
Claisse Didier	Raadsheer in het Rekenhof	01/01/11	7 578		7 578
Beckers Jozef	Raadsheer in het Rekenhof	01/01/11	7 578		7 578
			67 656	8 550	76 206

Bezoldiging leden van het directiecomité

Onderstaande tabel geeft het brutosalaris van de leden van het directiecomité weer.

Naam	*Functie*	*Van*	*Brutoloon in 2011*
Michiels Carl	Voorzitter van directiecomite	01/01/11	106 617
Langouche Luc	Lid van directiecomite	01/01/11	102 883
Luxen Jean-Pierre	Lid van directiecomite	01/01/11	102 883
Pauwels Peter	Lid van directiecomite	01/01/11	102 883
Verstraelen Krista	Lid van directiecomite	01/01/11	102 883
			518 147

Belangrijke gebeurtenissen na het einde van het boekjaar

Er zijn geen gebeurtenissen die een invloed hebben.

Inlichtingen over de omstandigheden die de ontwikkeling van de vennootschap aanmerkelijk kunnen beïnvloeden

Er zijn geen omstandigheden die de ontwikkeling van de vennootschap aanmerkelijk kunnen beïnvloeden.

Onderzoek en ontwikkeling

Op het gebied van onderzoek en ontwikkeling worden in het voorbije boekjaar geen activiteiten uitgevoerd.

Het bestaan van bijkantoren van de vennootschap

Niet van toepassing voor BTC.

Verkrijging van eigen aandelen

Niet van toepassing voor BTC.

Kapitaalsverhogingen

Er vinden geen kapitaalsverhogingen plaats tijdens het afgelopen boekjaar.

Bijkomende werkzaamheden commissaris

Er worden in 2011 bijkomende controle-opdrachten uitgevoerd buiten het mandaat van commissaris. Hiervoor wordt 49.086 euro bijkomend in kosten geboekt.

Mededeling nopens het gebruik door de vennootschap van financiële instrumenten, voor zover zulks van betekenis is voor de beoordeling van haar activa, passiva, financiële positie en resultaat

BTC maakt ook in 2011 gebruik van “Foreign Exchange Rate”-contracten voor het nakomen van de betaling van de huurcontracten in RDC en Tanzania.

Mededeling nopens de risico's en onzekerheden

Communicatie over fraude en corruptie

BTC communiceert transparant over fraude en corruptie omdat communicatie een belangrijk wapen is in de strijd tegen fraude en corruptie.
In de praktijk bevinden we ons als ontwikkelingsagentschap vaak in een onmogelijk spanningsveld. Enerzijds worden we gevraagd om risicovolle projecten uit te voeren in risicovolle omgevingen, anderzijds hebben de controleorganen, om begrijpelijke redenen, een lage risicoaanvaardingsgraad.

Daarom is het belangrijk om op een transparante manier te communiceren met onze stakeholders over de blootstelling aan risico's. De identificatie van inherente risico's en een open communicatie hierontrent vormen een integraal onderdeel van BTC's risicobeheer.

Risicobeheer

Werken in ontwikkelingssamenwerking betekent werken in een risicovolle omgeving. Veel van deze omgevingsrisico's zijn externe risico's waar we als ontwikkelingsagentschap weinig of geen invloed op hebben, zeker niet op korte termijn. We moeten zo goed mogelijk proberen om te gaan met deze inherente risico's. Om onze resultaten te bereiken, dienen we ook de interne risico's te beheren. BTC doet dit door een aangepast risicobeheer, met name door:

- Het analyseren van de risico-omgeving in alle partnerlanden;
- Identificatie van de risico's tijdens de formulering van de projecten;
- Meer aandacht te besteden aan risicobeheer in de "Monitoring & Evaluatie"-activiteiten en tijdens de briefing voor de technische assistenten;
- Bij het gebruik van nationale systemen: de fiduciaire risico's onder de loep nemen.

Naast deze activiteiten, die reeds lopen, is ook gepland om het risicobeheer volgens ISO 31000 te implementeren.

Ondanks de toename van de preventieve interne controlemaatregelen, verwacht BTC dat er nog fraude aan het licht zal komen. Enerzijds omdat de detectiesystemen versterkt zijn, anderzijds door een toename van projecten waarbij de partner zelf verantwoordelijk is voor bestedingen en waarbij nationale systemen worden gebruikt.
We vragen ook specifiek aandacht voor het gebruik van steekpenningen in ruil voor een bevoorrechte toegang tot overheidsopdrachten, om vrijstellingen te krijgen van de toepassing van richtlijnen of reglementen, of om toelatingen te bekomen. Maar ook de mentaliteit van verdachtmakingen omtrent dergelijke praktijken is een aandachtspunt.

Meer interne controlesystemen opzetten vereist een verhoging van de werkingsmiddelen, Het uitwerken en toepassen van een sanctioneel beleid, het opvolgen van strafrechtelijke dossiers en "value for money"-audits maar ook forensische audits doen de kosten oplopen.

Risico-omgeving in de partnerlanden

De blootstelling aan externe risico's voor BTC en de Belgische ontwikkelingssamenwerking in het algemeen is groot. In alle landen, behalve in Zuid-Afrika, zijn de risico's met betrekking tot fraude en corruptie hoog tot zeer hoog. Dit vereist specifieke acties maar in dergelijke context zijn fraude en corruptie niet helemaal uit te sluiten. RD Congo en Burundi, die samen meer dan een derde van de bestedingen vertegenwoordigen, kennen een zeer hoge risicograad. Ook in vele andere partnerlanden zijn de risico's hoog, zowel voor landspecifieke elementen als voor elementen van het samenwerkingsprogramma.

Inherent Risiconiveau	ALG	BDI	BEN	BOL	ECU	MLI	MOR	MOZ	NER	PER	PZA	RDC	RWA	SAF	SEN	TAN	UGA	VIE
Landspecifieke risico-elementen																		
Politieke stabiliteit	2	3	2	2	2	4	2	2	2	2	4	3	2	1	2	1	2	2
Veiligheidssituatie	3	2	2	2	2	4	1	2	4	1	3	4	2	2	1	2	2	1
Overheidsdiensten en instellingen	2	4	3	3	3	3	2	3	3	2	3	4	3	2	3	3	3	3
Fraude en corruptie	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	2	3	3	3	3
Beschikbaarheid van competent personeel	2	4	2	2	3	3	2	2	4	2	2	2	4	2	2	3	2	3
Capaciteit van lokale private sector	2	3	3	2	2	3	2	3	4	2	3	3	4	1	1	3	2	2
Infrastructuur	2	3	3	2	1	2	1	3	2	2	2	4	3	1	2	3	2	2
Risico's verbonden aan samenwerkingsprogramma																		
Capaciteit van lokale partnerinstellingen	2	4	3	3	2	2	2	3	4	3	3	4	3	2	2	3	3	2
Afstand en geografische spreiding	4	4	3	3	1	4	4	3	2	4	2	4	1	3	2	4	3	3
Complexiteit	2	4	3	3	3	3	3	2	2	2	3	4	4	3	2	4	1	4
Sectorale spreiding	4	4	2	2	1	2	2	3	3	1	1	4	3	1	2	4	1	3

1 : risico = laag 2 : risico = aanwezig 3 : risico = aanzienlijk 4 : risico = hoog

Fraudegevallen

Elk jaar wordt een lijst opgesteld van fraudegevallen in de BTC-projecten. De fraudegevallen worden behandeld en daarna volgt een actieplan.

Van de 5 in 2010 opgetekende gevallen worden er nog 3 opgevolgd, omdat het gerechtelijke proces nog loopt en om fondsen te recupereren.

Land	Korte omschrijving	Genomen acties	Maand opge-spoord (2010)	Geschat fin. verlies	Stand
DR Congo	- Onregelmatigheden in de overheidsopdrachten - Systeem van retourcommissies bij bouwwerken - Onregelmatigheden bij het storten van premies aan magistraten - Vermoeden van valse documenten	- Fraude-audit - Klacht aanhangig gemaakt in de DRC - Vernieuwing van het projectteam - Structurele versterkingsacties	Juni	Onbe-paald	Open
Niger	Verduistering van sommen ter beschikking gesteld van de microfinancieringsinstellingen	- Recuperatie van fondsen op geblokkeerde rekeningen - Opvolging met lokaal Ministerie en Gendarmerie	Januari	123.000 € Gerecuper eerd voor 73%	Open
Benin	Vervalsing van handtekeningen	- Deurwaardersexploot - Lanceren van een gerechtelijke procedure	Oktober	7.216 €	Open
DR Congo	Valse pro-formafacturen met overwaardering van de prijs	- Ontslag - Reorganisatie van de taken - Opstellen van een handleiding met specifieke procedures voor het project	Januari	2.800 $	Geslot en
Rwanda	Vals microproject, met verduistering van fondsen	- Het microproject wordt onderbroken - Klacht ingediend - Selectieproces van de microprojecten wordt herzien	Januari	3.500 €	Geslot en

In 2011 zijn 4 gevallen gemeld; deze worden opgevolgd.

Land	Korte omschrijving	Genomen acties	Maand opge-spoord (2011)	Geschat fin. verlies	Stand
DR Congo	Kasdiefstal	- Klacht ingediend bij het parket tegen de kashouder. Zonder resultaat. - HR-missie in de DRC	November	24.050 $	Open
DR Congo	Overfacturatie van prijzen op een overheidsopdracht. - 3 pro -ormafacturen uitgeschreven door dezelfde persoon	- De beheerder van de opdracht wordt geschorst voor 2 weken. - De 2 begunstigden van deze opdracht worden ontslagen.	Februari	4.140 $	Geslo ten
Rwanda	· Arbeiders en jonge planten van het project worden gebruikt op privévelden - Er wordt loon gevraagd voor spookarbeiders - Voor hun rekrutering worden	- Officieel schrijven aan de Eerste secretaris van het ministerie en aan de districten - Technische en financiële audit	April	Niet bepaald	Open

	geldsommen geëist van de arbeiders - Vervalsing van de betaalstaten - Vervalsing van de werkelijk gepresteerde werkdagen				
Benin	Vervalsing van facturen	- De tweede schijf van het project wordt niet betaald - Poging om de verloren fondsen te recupereren	December	30.000 €	Open

Mededeling nopens de vooruitzichten

In 2012 gaat de aandacht naar de uitwerking en uitvoering van een nieuwe beheersovereenkomst voor 5 jaar. Aangezien in een internationale context meerdere factoren zich wijzigen, zijn er voor BTC ook nieuwe modaliteiten van belang.

Door de precaire toestand van de openbare middelen is het van belang dat de aanwending ervan in de bilaterale hulp effectiever, efficiënter en zuiniger wordt.

Op informaticavlak wordt er uitgekeken naar een nieuwe software op ERP-basis. Het is de bedoeling om de verschillende programma's van alle afdelingen van BTC onder te brengen in één softwarepakket. Dit verbindt bedrijfsadministratie, logistiek,… met elkaar en laat toe nog efficiënter te werken.

Kostenstructuur BTC 2011

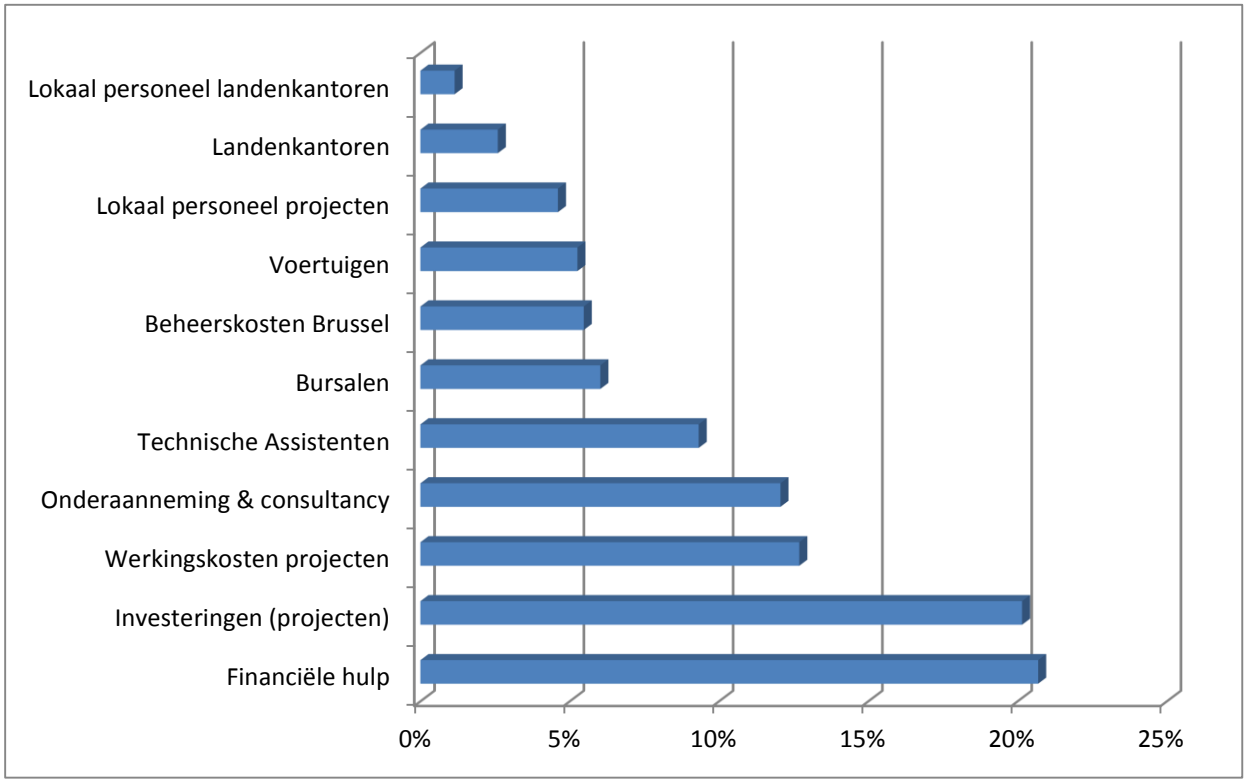

Over dit verslag

Dit jaarverslag omvat het kalenderjaar 2011; het is het vierde duurzaamheidsverslag van BTC. Het eerste verslag betrof 2008.

Het jaarverslag bestaat uit drie hoofdstukken.
Het eerste betreft het bestuurlijk verslag, waarin de institutionele organisatie en werking van BTC wordt toegelicht.
Het tweede hoofdstuk is het verslag over het sociale oogmerk van het agentschap. Daarin komt eerst de context van de ontwikkelingssamenwerking aan bod, en vervolgens het activiteitenverslag.
Het derde hoofdstuk ten slotte is het financiële verslag.

Voor het opstellen van het eerste duurzaamheidsverslag in 2008 werd een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van alle diensten op de hoofdzetel. De taak van de werkgroep was de relevante onderwerpen te bepalen en erop toe te zien dat de richtlijnen voor duurzaamheidsverslaggeving worden gerespecteerd. Sindsdien gaan de betrokken departementshoofden jaarlijks na of de relevante onderwerpen in het verslag aan bod komen.
In 2011 worden ook de stakeholders geconsulteerd. Hun opmerkingen hebben mee de opmaak van dit verslag gestuurd.

Reikwijdte

De financiële rapportering betreft alle activiteiten van BTC (hoofdzetel, landenkantoren en projecten). De kostenstructuur wordt gegeven voor BTC in zijn geheel.

De andere aspecten van de duurzaamheidsrapportering betreffen de hoofdzetel in Brussel en de landenkantoren in het buitenland, tenzij anders vermeld. In het sociaal verslag zijn ook gegevens opgenomen over de expats (technisch assistenten) in de projecten omdat dat relevante informatie is over BTC in het algemeen.

Over de duurzaamheidsaspecten van de ontwikkelingsprojecten in het buitenland wordt in dit verslag niet gerapporteerd. De projecten hebben immers hun eigen overleg- en beheersstructuren, streven specifieke (duurzame) doelstellingen na en doorlopen een bijzondere monitoring- en evaluatiecyclus. De doelstellingen, verwachte resultaten, activiteiten en middelen worden per project uitvoerig in technische en financiële dossiers beschreven. Bovendien biedt de projectenportefeuille van BTC geen goede vergelijkingsbasis over meerdere jaren, aangezien ieder jaar projecten worden afgesloten en er nieuwe bijkomen.

De projecten van de Belgische ontwikkelingssamenwerking worden geëvalueerd door de Dienst Bijzondere Evaluatie van de Internationale Samenwerking (DBE), een externe dienst

die bij Koninklijk Besluit werd opgericht. De DBE is belast met het plannen, opstellen en opvolging van evaluaties van de activiteiten van de federale staat die als officiële ontwikkelingshulp zijn erkend door het Comité voor Ontwikkelingshulp (DAC) van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).
De evaluatierapporten zijn beschikbaar op deze website:
http://diplomatie.belgium.be/nl/Beleid/Ontwikkelingssamenwerking/Evaluatie/evaluatierapporten/

Voor een volledig overzicht van de projecten kunt u terecht op de website WWW.BTCCTB.ORG >> Projecten.

Global Reporting Initiative (GRI)
Voor de duurzaamheidsverslaggeving wordt gebruik gemaakt van de G3-richtlijnen van oktober 2006 van het Global Reporting Initiative. Deze standaardrichtlijnen worden aangevuld met het sectorsupplement voor openbare agentschappen, versie 1.0 van maart 2005. Door deze richtlijnen te gebruiken, streeft BTC naar een hoge mate van vergelijkbaarheid tussen zijn verslag en dat van andere organisaties die GRI volgen. Met dit duurzaamheidsverslag rapporteert BTC voor de eerste maal volgens GRI-toepassingsniveau B (de vorige jaren was dit niveau C).

In de GRI-index zijn de GRI-indicatoren opgenomen. De index verwijst naar de plaats in het verslag waar de informatie te vinden is. Prioriteit wordt gegeven aan de kernindicatoren, aangevuld met een aantal niet-kernindicatoren die voor BTC als relevant worden beschouwd. Om te bepalen wat wel en niet relevant is, gaan we uit van onze missie, visie, strategie, de wettelijke context, de evoluties in de sector en de verwachtingen van onze stakeholders. Deze zaken bepalen ook de prioriteit van de verschillende onderwerpen. Niet-relevante kernindicatoren zijn aangeduid met de letters NR. De relevantie zal echter ieder jaar opnieuw worden geëvalueerd, en dit in samenspraak met het directiecomité en de betrokken diensthoofden. Voor een aantal indicatoren zijn nog geen gegevens beschikbaar. Naarmate de managementprocessen van BTC volledig beschreven en operationeel worden, zullen meer indicatoren in het verslag worden opgenomen.

→ www.globalreporting.org

GRI-overzicht

Strategie en analyse		
1.1	Verklaring van de voorzitter	3
1.2	Belangrijkste risico's en mogelijkheden	3, 64, 65
Organisatieprofiel		
2.1	Naam van de organisatie	5
2.2	Producten en diensten	5
2.3	Operationele structuur	9, 10
2.4	Locatie hoofdkantoor	Cover 4
2.5	Landen en vestigingen	10
2.6	Eigendomsstructuur en rechtsvorm	5
2.7	Markten	5, 11, www
2.8	Omvang van de organisatie	Cover 2, 51, 52, 53
2.9	Significante organisatorische wijzigingen	8, 9
2.10	Onderscheidingen	33, 36
Verslagparameters		
3.1	Verslagperiode	67
3.2	Voorgaand verslag	67
3.3	Verslaggevingscyclus	67
3.4	Contactgegevens	Cover 3
3.5	Proces voor het bepalen van de inhoud van het verslag	12, 67, 68
3.6	Afbakening van het verslag	67
3.7	Beperkingen reikwijdte	67
3.8	Basis voor verslaggeving over samenwerkingsverbanden	9, 10
3.9	Gegevensmetingen	14, 15, 16, 34, 35
3.10	Heroriëntatie	NVT
3.11	Veranderingen in verslaggeving	NVT
3.12	GRI-overzicht	69, 70
3.13	Beleid externe verificatie	NR
Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid		
4.1	Bestuursstructuur	5, 9
4.2	Voorzitter hoogste bestuursorgaan	5
4.3	Onafhankelijke leden	5, 6
4.4	Mechanismen aandeelhouders & medewerkers	5, 44
4.5	Bonus hoogste bestuursorgaan	NVT
4.6	Vermijden strijdige belangen	7, 10
4.7	Kwalificaties hoogste bestuursorgaan	5
4.8	Missie- of beginselverklaring	5, www
4.9	Beheer 'PPP' door hoogste bestuursorgaan	14
4.10	Zelfevaluatie hoogste bestuursorgaan	5
4.11	Voorzorgsprincipe	63, 64
4.12	Externe handvesten	7, 15, 19, 33
4.13	Lidmaatschappen	www
4.14	Belanghebbenden	11
4.15	Inventarisatie en selectie belanghebbenden	11
4.16	Benadering betrekken van belanghebbenden	12, 17, 20, 40
4.17	Reactie op vragen belanghebbenden	12, 17, 20, 40
Managementbenadering en indicatoren		
Economische indicatoren		
Managementbenadering		3, 4, 13, 14, 15, 23, 31, 32
EC 1	Directe economische waarden	51, 52, 53
EC 2	Financiële implicaties klimaatverandering	GG
EC 3	Dekking verplichtingen uitkeringenplan	50, 51
EC 4	Overheidssteun	5, 57, 58, 59
EC 5	*Verhouding startloon en lokaal minimumloon*	*41*
EC 6	Lokale leveranciers	GG
EC 7	Lokale personeelswerving	41
EC 8	Investeringen infrastructuur	60
Milieu-indicatoren		
Managementbenadering		www
EN 1	Verbruik materialen	NR
EN 2	Recycling materialen	NR
EN 3	Direct energieverbruik	34, 35
EN 4	Indirect energieverbruik	34, 35
EN 5	*Energiebesparing door efficiëntieverbeteringen*	*34, 35*
EN 6	*Initiatieven duurzame energie*	*33, 34, 35*
EN 7	*Initiatieven ter verlaging indirect verbruik*	*33, 34, 35*
EN 8	Totaal waterverbruik	34
EN 11	Eigen grond in beschermde gebieden	NR
EN 12	Effecten op biodiversiteit	NR
EN 16	Directe & indirecte uitstoot broeikasgassen	Cover 2, 35
EN 17	Andere relevante broeikasgassen	NR
EN 18	*Initiatieven om uitstoot te verminderen*	*35*
EN 19	Uitstoot ozonafbrekende stoffen	NR
EN 20	Uitstoot NO, SO en andere	NR
EN 21	Waterafvoer	NR

EN 22	Afval	www
EN 23	Lozingen	NR
EN 26	Initiatieven om milieueffecten te compenseren	33
EN 27	Ingezamelde verpakking van verkochte producten	NR
EN 28	Significante milieuboetes	Geen
EN 29	*Milieueffecten verkeer en vervoer*	*35*
EN 30	*Investeringen milieubescherming*	*35*
Sociale indicatoren		
Arbeidsomstandigheden		
Managementbenadering		36, 38, 39, 40, 41
LA 1	Personeelsbestand	37, 38, 39
LA 2	Personeelsverloop	41, 42
LA 3	*Voordelen voltijdse medewerkers*	*38, 39, 40*
LA 4	CAO	36
LA 5	Minimale opzegtermijnen	36
LA 6	*Veiligheid en welzijn op het werk*	*44*
LA 7	Verzuim	42, 43
LA 8	Risicobeheersing ernstige ziekten	19, 39
LA 9	*Gezondheid en veiligheid*	*44*
LA 10	Uren opleiding	44
LA 11	*Competentiemanagement en levenslang leren*	*43*
LA 12	*Prestatie- en loopbaanontwikkeling*	*43*
LA 13	Samenstelling bestuurslichamen – diversiteit	5, 6, 38, 39
LA 14	Verhouding lonen man/vrouw	39
Mensenrechten		
Managementbenadering		20, 41, 44
HR 1	Clausules mensenrechten in investeringsovereenkomsten	20
HR 2	Toetsing mensenrechten bij leveranciers	20
HR 3	*Personeelstraining mensenrechten*	*GG*
HR 4	Gevallen van discriminatie	Geen
HR 5	Vrijheid van vereniging en collectieve onderhandelingen	20
HR 6	Kinderarbeid	20
HR 7	Gedwongen arbeid	20
HR 8	*Veiligheid*	*21*
HR 9	*Rechten van inheemse bevolking*	*NR*
Maatschappelijke indicatoren		
Managementbenadering		7, 17, 21, 41, 63, 64
SO 1	Effecten op gemeenschappen	21, 41
SO 2	Eenheden geanalyseerd op corruptiegerelateerde risico's	7, 17, 63, 64
SO 3	Personeelstraining anticorruptie	17
SO 4	Maatregelen tegen corruptie	17, 65, 66
SO 5	Standpunten publiek beleid	NR
SO 6	*Giften aan politieke partijen*	*NR*
SO 7	*Rechtszaken concurrentiebelemmerend gedrag*	*Geen*
SO 8	Boetes en sancties	Geen
Productverantwoordelijkheid		
Managementbenadering		
PR 1	Levensduur producten	NR
PR 2	*Verbetering gezondheid en veiligheid van producten*	NR
PR 3	Productinformatie	NR
PR 4	*Niet-naleving productinformatie*	NR
PR 5	*Klanttevredenheid*	*16*
PR 6	Naleving van wetten op reclame, promotie en sponsoring	NR
PR 7	*Niet-naleving van wetten op reclame*	NR
PR 8	*Klachten op inbreuk op privacy*	Geen
PR 9	Boetes	Geen
Sector supplement Public Agencies		
PA 1	Relatie met andere overheidsdiensten	5, 15
PA 2	BTC-definitie van duurzame ontwikkeling	www
PA 3	Voor welke aspecten heeft BTC een DO-beleid	www
PA 4	Doelstellingen voor elk DO-beleid	www
PA 5	Processen om PA3 en PA4 te bepalen	www
PA 6	Implementatie, resultaten, streefcijfers, vooruitgang voor iedere doelstelling	www
PA 7	Rol en betrokkenheid van de stakeholders	17, 20, 40
PA 8	Bruto-uitgaven volgens type	51, 58
PA 9	Bruto-uitgaven volgens financiële classificatie	51, 58
PA 10	Kapitaaluitgaven	49-51
PA 11	Aankoopbeleid	20
PA 12	Economische, milieugerelateerde en sociale criteria voor uitgaven	20
PA 13	Link aankoopbeleid en beleidsprioriteiten	20
PA 14	Aandeel aankopen vrijwillig geregistreerd met duurzaamheidslabels	GG
Administratieve efficiëntie		7

Niet-kernindicatoren zijn cursief gedrukt

NR: niet relevant - GG: geen gegevens

www: cfr. www.btcctb.org >> Over BTC >> Verantwoord ondernemen

Verklaring
GRI toepassingsniveau check

GRI verklaart hierbij dat het "Jaarrapport 2011" van **Belgisch Ontwikkelingsagentschap BTC** aan GRI's Report Services is gepresenteerd, en dat er geconcludeerd is dat het rapport aan de eisen van toepassingsniveau B voldoet.

De GRI toepassingsniveaus communiceren in welke mate de inhoud van de G3 richtlijnen gebruikt zijn in de ingediende duurzaamheidsverslaglegging. De Check bevestigt dat de vereiste combinatie en aantal rapportageonderdelen voor het specifieke toepassingsniveau worden behandeld in de verslaglegging en dat de GRI inhoudsopgave een juiste weergave is van deze vereiste rapportageonderdelen, zoals deze gedefinieerd zijn in de GRI G3 richtlijnen.

De toepassingsniveaus geven geen mening over de duurzaamheidsprestaties van de desbetreffende organisatie en geven geen mening over de kwaliteit van de verslaglegging.

Amsterdam, 08 juni 2012

Nelmara Arbex
Adjunct President-Directeur
Global Reporting Initiative

Het Global Reporting Initiative (GRI) is een netwerkorganisatie die het voortouw heeft genomen in de ontwikkeling van 's wereld's meest gebruikte raamwerk voor duurzaamheidsverslaglegging en is voortdurend toegewijd aan verbetering en toepassing van dit raamwerk op wereldwijde schaal. De GRI richtlijnen beschrijven principes en indicatoren die organisaties kunnen gebruiken om hun prestaties op het gebied van economie, mileu en maatschappij te meten en te rapporteren.
www.globalreporting.org

***Disclaimer:** In het geval dat de betreffende verslaglegging externe links geeft, zoals naar audiovisueel material, is het van belang te begrijpen dat dit Statement alleen van toepassing is op het ingediende materiaal aan GRI ten tijde van de Check op 01 juni 2012. GRI geeft expliciet te kennen dat dit Statement niet kan worden gebruikt als er op een later tijdstip veranderingen zijn doorgevoerd aan.*

Colofon

Verantwoordelijke uitgever
Carl Michiels

Coördinatie
Maureen Debruyne

Foto Cover
©BTC / Dieter Tielemans

Voor meer informatie over of een gedrukt exemplaar van dit verslag:
Maureen Debruyne
Dienst Communicatie
Tel: +32 (0)2 505 18 86
maureen.debruyne@btcctb.org

Adres
BTC
Hoogstraat 147
1000 Brussel

©BTC, Belgisch ontwikkelingsagentschap, juni 2012.
Reproductie uit deze publicatie is toegestaan mits bronvermelding.
Uitgegeven in het Frans onder de titel ‘Rapport annuel 2011’ en in het Engels onder de titel ‘Annual Report 2011’.